

PÖYTÄKIRJAN LIITTEET

Puoluekokous

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue — Finlands Socialdemokratiska Parti r.p:n varsinainen XXXI puoluekokous pidetään Espoossa Kongressikeskus Dipolissa 8.—11. päivänä kesäkuuta 1978 alkaen ensimmäintuna päivänä kello 11.00.

Kokouksessa tullaan käsittelemään varsinaiselle puoluekokoukselle sääntöjen mukaan kuuluvat asiat.

Kokouksen käsiteltäviksi tarkoitetut aloitteet on tehtävä puolueen sääntöjen 13§:n määräämässä järjestyksessä.

Helsingissä 10 päivänä marraskuuta 1977

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE -
FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI r.p:n
Puoluetoimikunta

Kalevi Sorsa

Ulf Sundqvist

Kokouskutsu

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue — Finlands Socialdemokratiska Parti r.p:n varsinainen, XXXI puoluekokous pidetään Espoossa, Kongressikeskus Dipolissa 8.—11. päivänä kesäkuuta 1978 alkaen ensinmainittuna päivänä kello 11.00.

Kokouksessa käsitellään puoluejärjestöille toimitettavassa esityskirjassa olevat ja muut puolueen sääntöjen 15 pykälässä mainitut asiat ja päätetään puolueen sääntöjen muuttamisesta sekä kiinteän omaisuuden kiinnittämistä tai myymistä tai ostamista koskevista asioista.

Helsingissä 2 päivänä maaliskuuta 1978

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE
FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI r.p:n
Puoluetoimikunta

Kalevi Sorsa

Ulf Sundqvist

**SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTISEN PUOLUEEN
XXXI PUOLUEKOKOUKSEN OSANOTTAJAT:**

Äänioikeutetut edustajat

Helsingin piiri

Aalto, Veikko	Kujala, Hilikka
Airola, Inkeri	Kuusi, Pekka
Bergholm, Jorma	Laurila, Aarne
Dahl, Olavi	Liinamaa, Keijo
Eerola, Elli	Lilja, Kaarlo
Förars, Per-Erik	Morri, Pekka
Halonen, Tarja	Nurminen, Anja
Heinonen, Helvi	Paavola, Paavo
Holappa, Pentti	Pikkusaari, Jussi
Hämäläinen, Niilo	Runko, Ylmeri
Kanabro, Kirsti	Salo, Arvo
Kantola, Raimo	Sorsa, Toivo
Kiuru, Sakari	Taipale, Ilkka
Koivisto, Mauno	Tyystjärvi, Paavo
Korpinen, Pekka	
Koskinen, Aarne	

Uudenmaan piiri

Aaltonen, Aarno	Kanerva, Kyösti
Ahlroth, Bengt	Karjala, Martti
Aho, Juhani	Kulokivi, Aki
Ahola, Antti	Lahtinen, Arto
Ala-Kapee, Pirjo	Lehtonen, Raimo
Alen, Kalevi	Mattsson, Nils
Avola, Aatos	Myllyniemi, Pekka
Grundström, Oiva	Mäkelä, Martti
Hatakka, Erkki	Mäki-Valkama, Kauko
Huovinen, Ensio	Mäkinen, Juha
Isotalo, Jaakko	Nokelainen, Uuno
Jokinen, Jorma	Nummi, Aarne

Pesonen, Kauko
Pihlajamäki, Erkki
Polso, Arto
Pulkkinen, Rauno
Raatikainen, Erkki
Rajanen, Emil
Ruukki, Kaija
Siitonen, Marjatta
Silaste, Tuomo
Ström, Anna-Liisa
Sukander, Aarne

Tahvanainen, Aarno
Tammero, Terttu
Thurman, Ritva
Tieaho, Martti
Tolsa, Viljo
Turunen, Raimo
Tyynilä, Markku
Vesanen, Anneli
Vihma, Pekka
Virta, Hannu
Virtanen, Matti

Varsinais-Suomen piiri

Aalto, Reijo
Havin, Martti
Helander, Ulla (varajäsen)
Ilola, Eero
Jalonen, Veli
Jokinen, Kalevi
Karelius, Matti
Kivikoski, Matti
Kivivuori, Osmo
Koikkalainen, Johannes
Kärppä, Unto
Lahoniitty, Armas
Lahti, Pentti
Latva, Veikko
Lehto, Terho
Leino, Kalevi

Lindqvist, Reijo
Lundman, Reijo
Miettinen, Allan
Mikkola, Jukka
Pensamo, Johannes
Rosenlöf, Jarmo
Rönnholm, Mikko
Saarikoski, Juhani
Sahlström, Jukka
Seligsson, Ann-Marie
Siltanen, Sylvi
Siren, Jukka
Suominen, Tauno
Tammero, Jouko
Toivonen, Antti

Satakunnan piiri

Elo, Mikko
Hahlman, Aino
Jokinen, Raimo
Järvenpää, Väinö
Kallio, Vieno
Kalliola, Pentti
Koivisto, Timo

Koski, Heikki
Kujanpää, Jaakko
Lampi, Osmo
Lautasalo, Onni
Leino, Mikko
Parkkali, Raija
Perkiökangas, Valde

Puharinen, Lauri
Raitoharju, Einari
Salo, Reijo
Sillanpää, Markku
Soljavaara, Jorma
Suominen, Elisa

Vainiola, Juhani
Valtonen, Pirkko
Vannekari, Matti
Veisiö, Aatos
Vilponiemi, Väinö
Virtanen, Aatos

Etelä-Hämeen piiri

Aattela, Kalervo
Caven, Matti
Hacklin, Armas
Hakari, Matti
Hannula, Isto
Heinonen, Arpo
Jylhä, Veikko
Koskelin, Erkki
Koskinen, Eino
Kruus, Aila
Kulonen, Erkki
Lapiolahti, Arto
Lipsanen, Pirkko
Lukkaroinen, Maria
Lund, Matti
Lähdesmäki, Martti
Niemi, Oiva

Nieminen, Urpo
Patojoki, Mirjam
Pässilä, Väinö
Rantanen, Jorma
Saarenmaa, Raili
Saarikko, Kauko
Salo, Tapio
Salonen, Erkki
Savolainen, Lea
Sillanmäki, Juhani
Skinnari, Jouko
Sund, Veikko
Tiira, Jussi
Uhlgren, Reijo
Vihavainen, Olli
Virtanen, Harras
Virtanen, Jaakko

Pohjois-Hämeen piiri

Auvinen, Arvo
Flinck, Anni
Gustafsson, Jukka
Haapala, Aila
Halme, Vilho
Hussi, Martti
Järvinen, Kalle
Kaleva, Keijo
Kallio, Jukka
Tolvanen, Pertti (varajäsen)
Koskinen, Leo

Lahti-Nuuttila, Pentti
Lamminen, Irma
Lehtinen, Paavo
Lindholm, Eero
Makkonen, Väinö
Nenonen, Tuomo
Nuotio, Ritva
Oksanen, Arvo
Ollila, Thelma
Paloviita, Veikko
Rannikko, Esa

Rantanen, Jarmo
Rantanen, Oiva
Saksa, Erkki
Salonen, Pekka
Sarhela, Lauri

Sipilä, Arvo
Tainio, Risto
Veilahti, Veikko O
Viitanen, Marianne

Kymen piiri

Ahokas, Eeva
Anttila, Antero
Arola, Salme
Eskelinen, Saini
Hurskainen, Sinikka
Hykkäälä, Heikki
Häkkinen, Soili
Jouhki, Kari
Kaartinen, Osmo
Karhu, Aarne
Kesseli, Pentti
Kinnunen, Teuvo
Koivula, Aimo
Kotola, Sirkka
Lahti, Kaija
Lempiäinen, Seija
Leskinen, Alvar
Linden, Reijo
Lipponen, Harri
Liukkonen, Eeva
Luoto, Jorma
Luoto, Raimo

Martikainen, Heikki
Männistö, Tuomo
Mönkäre, Arja
Nokelainen, Eino
Parjanne, Risto
Penttilä, Eero
Peuhkuri, Annikki
Piipari, Anna-Liisa
Ranta, Jussi
Saarinen, Pentti
Seppälä, Vaito
Setälä, Timo
Simonen, Olavi
Sinkkonen, Jaakko
Starast, Pekka
Suikka, Reino
Tanninen, Heikki
Tirronen, Raili
Turunen, Teuvo
Vainonen, Jorma
Vuori, Aimo
Yrkki, Veikko

Mikkelin piiri

Backman, Tommi
Finni, Terttu
Kalso, Matti
Kilpilampi, Veikko
Kinnunen, Paavo
Kiuru, Tauno
Kupiainen, Kari
Laakkonen, Kalevi
Nykänen, Maija

Oikari, Risto
Oranen, Irja
Palm, Pekka
Redsven, Erkki
Saarelainen, Pertti
Tiainen, Tapio
Vuorio, Matti
Winter, Mirja

Kuopion piiri

Huovinen, Eino
Kinnunen, Jarmo
Kortelainen, Kari
Meriläinen, Anna-L.
Mikkonen, Vilho
Moilanen, Erkki

Pieviläinen, Marja-Liisa
Rajamäki, Kari
Salakka, Matti
Turunen, Into
Tykkyläinen, Marja-L.

Pohjois-Karjalan piiri

Eronen, Asko A.
Heikura, Kauko
Hämäläinen, Juha
Jekkonen, Salme
Karttunen, Jouko
Keinänen, Osmo
Keronen, Matti
Oinonen, Hannu
Pankko, Unto

Pehkonen, Unto
Pennanen, Antti O.
Piironen, Erkki J.
Puoskari, Reino
Päivinen, Raimo
Turkka, Jouko
Törnqvist, Kerttu
Vainikainen, Pekka

Keskisuomen piiri

Ahola, Aarno
Halonen, Veikko
Haro, Eino
Hautamäki, Tuula
Hokkanen, Maila
Karvonen, Annikki
Kauppinen, Lauri
Koivisto, Olavi
Koskinen, Veikko
Kuusjoki, Valle
Lindell, Erkki
Nieminen, Eila
Pelkonen, Erkki

Piitulainen, Maija
Pirkkalainen, Ossi
Puoliväli, Erkki
Pönttiö, Heikki
Rajanen, Raimo
Roinila, Erkki
Ruusu, Martti
Siekkinen, Mikko
Suvikorpi, Kauko
Tapiola, Hannu
Tuupainen, Kauko
Vasama, Erkki

Vaasan piiri

Aho, Seppo
Hakala, Pekka

Hyvönen, Juhani
Kivimäki, Jorma

Koskimäki, Aarne
Lehtonen, Pentti
Lepistö, Matti
Mäki-Uuro, Edith
Ojala, Lauri
Rajala, Hilja

Silvennoinen, Aarne
Telkkinen, Väinö
Tuomisto, Matti
Vainio, Raini
Vesa, Veikko

Oulun piiri

Ahde, Seppo
Ahokas, Eino
Haarala, Mauri
Henriksson, Alpo
Horto, Pertti
Jaakonsaari, Liisa
Karjalainen, Tapio
Kiukkonen, Erkki
Kolivuori, Terttu

Kyllönen, Artturi
Kymäläinen, Juhani
Marttinen, Seija
Moilanen, Pekka
Mällinen, Juhani
Pohjola, Jyrki
Pyhälä, Arvo
Sotala, Maire

Lapin piiri

Anttila, Maunu
Kunnari, Heikki
Lehmuskoski, Valto
Lehtimäki, Seppo
Marjeta, Jaakko

Paidan, Antti
Ristimäki, Martta
Tiuraniemi, Helena
Uksila, Heino

Ruotsalainen Työväenliitto

Anderssen, Helge
Blomster, Per
Bärlund, Kaj
Henriksson, Eija
Manner, Aili
Nyby, Mats

Nylund, Sven-Erik
Roth, Bjarne
Sjögren, Nils
Sjöholm, Gösta
Streng, Arvid
VWigren, Veikko

PUHE- JA ESITYSOIKEUTETUT

Puoluetoimikunta

Sorsa, Kalevi
Helle, Veikko
Työläjärv, Pirkko
Sundqvist, Ulf
Ahde, Matti
Hyvönen, Jaakko

Kari, Leo
Lindeman, Lars
Paavola, Pekka
Penttilä, Sulo
Sahi, Pentti
Voutilainen, Uki

Varajäsenet:

Tuomi, Reino
Pohjonen, Antti
Kaukovaara, Uolevi

Liikanen, Erkki
Pärnänen, Kalevi

Sosialidemokraattisten Naisten Keskusliitto:

Laxen, Marianne

Sosialidemokraattinen Naisliitto:

Front, Fanni

Sosialidemokraattisen Nuorison Keskusliitto:

Sundman, Folke

Nuorten Kotkain Keskusliitto:

Paasio, Pertti

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä:

Ahde, Matti

LÄSNÄOLO- JA PUHEOIKEUTETUT

Puolueneuvoston puheenjohtajat:

Koikkalainen, Johannes
Tainio, Risto

Puolueneuvoston jäsenet:

Aalto, Veikko
Salo, Arvo
Korpinen, Pekka
VVelling, Osmo
Järvinen, Sven-Erik
Väyrynen, Kirsti
Mellin, Lars
Palonen, Lauri
Ruukki, Kaija
Lundman, Reijo
Tamminen, Jukka
Kärppä, Unto
Lahoniitty, Armas
Hahlman, Aino
Salo, Reijo
Jokinen, Raimo
Aattela, Kalervo
Sund, Veikko
Siren, Helge
Tiira, Jussi
Huttunen, Tuomo
Viheriäranta, Joel

Veilahti, Veikko O.
Lamminen, Irma
Oksanen, Sirkka-Liisa
Beloft, Martti
Tuominen, Risto
Helminen, Olli
Piispa, Kerttu
Taskinen, Kustaa
Soininen, Pekka
Vatanen, Erkki
Puhakka, Matti
Ihalainen, Esko
Halonen, Veikko
Pelkonen, Erkki
Koskinen, Veikko
Mäkynen, Lauri
Perälä, Esko
Hietakangas, Äke
Ojakangas, Anna
Kymäläinen, Juhani
Still, Hugo
Laxen, Marianne

Sosialidemokraattisen Edin

Aaltonen, Markus
Ahde, Matti
Ahonen, Arvo
Ajo, Aimo
Breilin, Reino
Eenilä, Paula
Forsman, Mauno
Friberg, Ralf
Grönholm, Eino

imän jäsenet:

Helle, Veikko
Helminen, Olli
Järvinen, Sven-Erik
Järvisalo-Kanerva, Riitta
Kalavainen, Meeri
Kärkinen, Seija
Knuuttila, Sakari
Koivisto, Tellervo
Kuusio, Matti

Laine, Jermu
Lehtinen, Lasse
Liikanen, Erkki
Lillqvist, Bror
Loikkanen, Eino
Louekoski, Matti
Luja-Penttilä, Sinikka
Luttinen, Matti
Muurman, Peter
Myyryläinen, Salme
Mäkelä, Jouko
Mäkelä, Uljas
Paasio, Pertti
Pajunen, Veikko
Puhakka, Matti
Raatikainen, Kaisa
Rajala, Pentti

Rajantie, Maija
Rantala, Jorma
Raudasoja, Juhani
Siren, Helge
Sorsa, Kalevi
Sundqvist, Ulf
Suonio, Kaarina
Surakka, Juhani
Söderman, Jacob
Tiilikainen, Paavo
Tikka, Seppo
Tuominen, Risto
Tuomioja, Erkki
Tuovinen, Jouko
Turunen, Väinö
Työläjärvi, Pirkko
Voutilainen, Uki

**Valtioneuvoston
sosialidemokraattiset jäsenet:**

Sorsa, Kalevi
Paavela, Paul

Työläjärvi, Pirkko
Rantala, Eero

**Puoluetöimiston valtuutetut
toimitsijat:**

Ihalainen, Maunu
Ketola, Pentti
Lipponen, Paavo

Mansikka, Matti
Sivonen, Lauri
Väänänen, Pentti

Piiritoimikuntien edustajat:

Helsingin piiri
Uudenmaan piiri
Varsinais-Suomen piiri
Satakunnan piiri
Etelä-Hämeen piiri
Pohjois-Hämeen piiri
Kymen piiri
Mikkelin piiri

Paananen, Risto
Rinne, Juhani
Laaksonen, Anna-Liisa
Raita, Liisa
Salminen, Teuvo
Niemi, Antti
Liljanto, Pentti
Lankinen, Erkki

Kuopion piiri
Pohjois-Karjalan piiri
Keski-Suomen piiri
Vaasan piiri
Oulun piiri
Lapin piiri

Ahonen, Kauko
Tahvanainen, Sakari
Jämsen, Heikki
Mäkynen, Lauri
Seppälä, Heikki
Lampi, Tauno

Piirisihteerit:

Helsingin piiri
Uudenmaan piiri
Varsinais-Suomen piiri
Satakunnan piiri
Etelä-Hämeen piiri
Pohjois-Hämeen piiri
Kymen piiri
Mikkelin piiri
Kuopion piiri
Pohjois-Karjalan piiri
Keski-Suomen piiri
Vaasan piiri
Oulun piiri
Lapin piiri
Ruotsalainen Työväenliitto

Nieminen, Esko
Riikonen, Matti
Mäki, Veikko
Kallio, Tauno
Ilanen, Pauli
Myllymäki, Pentti
Laine, Atte
Viitamies, likka
Hyvönen, Onni
Mikkonen, Matti
Virtanen, Reijo
Heikkilä, Aarne
Kainulainen, Markku
Paasilinna, Mauri
Björklöf, Anders

Puoluelehdet:

Suomen Sosialidemokraatti
Turun Päivälehti
Uusi Aika
Hämeen Kansa
Kansan lehti
Eteenpäin
Saimaan Sanomat
Vapaus
Valpas
Pohjois-Karjala
Pohjanmaan Kansa
Pohjolan Työ
Arbetsblad

Kairamo, Aimo
Massinen, Aimo
Nyberg, Leo
Nurmi, Heikki
Luukkala, Paavo
Vehkasalo, Jukka
Dahl, Pekka
Veikkola, Vesa
Haapanen, Seppo
Tahvanainen, Sakari
Tiitinen, Alpo
Seppänen, Asko
Helsing, Alf-Erik

**Suomen Sosialidemokraattisen
Opiskelijanuorison Keskus-
liitto (SONK)**

Puoskari, Pertti

**Suomen Sosialidemokraattinen
Raittiusliitto r.y. (SDR)**

Viren, Anja

Kunniajäsenet:

Eskola, Aili
Fagerholm, K.-A.
Hissa, Toivo
Ihari, Yrjö
Kalpa, Inkeri
Koivisto, Ida
Komppa, Artturi
Koskinen, Artturi
Koskinen, Severi
Laine, Yrjö

Lepistö, Matti
Lukkarinen, Juho
Murtola, Toivo
Paasio, Kosti
Raatikainen, Uuno
Rantala, Viljo
Rantanen, Vilho
Salmela-Järvinen, Martta
Skog, Emil
Väisänen, Jalmari

Uudet kunniajäsenet:

Elomaa, Hjalmar
Haapanen, Eino
Hätinen, Yrjö
Jokinen, Hilja
Kolinen, Elsa
Kuusela, Walter

Logren, Oskar
Matinaho, Jenny
Metsämäki, Lauri
Metsäranta, Toimi
Paasivuori, Arvo
Vuorinen, Eero

Järjestöjen ja toimikuntien edustajat:

Työväen Sivistysliitto
Eläkkeensaajien Keskusliitto
Työväenlehdistö r.y.
Työväenlehdistö Oy
Kristillisten Sos.-dem.
liitto
Suomen Ammattijärjestöjen
Keskusjärjestö SAK
AKAVA

Berg, Seppo
Raatikainen, Uuno
Jokela, Kimmo
Vuorinen, Erkki
Alanen, Antero
Oivio, Pekka
Ranne, Voitto

TVK	Hyvärinen, Tarmo
STTK	Huuskonen, Matti
SAK:n sos.-dem. ryhmä	Viinanen, Pertti
Työväen Urheiluliitto	Ahde, Matti
Työväen Urheiluseurojen Keskusliitto	Soininen, Väinö
Työväen Kuntoliitto	Oittinen, Veikko
Kunnallisasiain jaosto	Johansson, L.O.
Maaseututoimikunta	Voutilainen, Uki
Osuuskauppajaosto	Oittinen, Veikko
Ay-valtuuskunta	Maanonen, Sulo
	Keijonen, Unto
Ay-toimikunta	Lund, Per-Erik
Liikunta- ja urheilujaosto	Kari, Leo
Espoon Sos.-dem. Kunnallisjärjestö	Nuutinen, Ahti
	Niemi, Mauri
Espoon kaupunki	Tiihonen, Teppo
Helsingin kaupunki	Leskinen, A. K.

Kutsutut:

Aho, Erkki	Lindblom, Olavi
Eskman, Margit	Pohjonen, Antti
Kärkinen, Anssi	Salonen, Olavi
Laaksonen, Mikko	Salovaara, Eero
Lavonsalo, Ilmari	Viitanen, Martti

Veljespuolueiden edustajat:

Sveriges Socialdemokratiska Arbetarparti, SAP (Ruotsi):

Palme, Olof

Andersson, Sten

Salmia, Jaakko

Peltonen, Pirkko

Det Norske Arbeiderparti, DNA (Norja)

Steen, Reiulf

Gjerde, Herluf

Sozialdemokratische Partei Deutschlands, SPD (Saksan Liittotasavalta):

Koschnick, Hans

Parti Socialiste (Ranska):
Pontillon, Robert

The Labour Party (Iso-Britannia):
Little, Jenny

Sozialistische Partei Österreichs, SPÖ (Itävalta):
Hacker, Walter

Partido Socialista Obrero Español, PSOE (Espanja):
Lopez Real Francisco
Montoya, Eugenia

Partido Socialista (Portugal):
Gonilha, Maldonado
Motta, Waldemar

Partido Redical (Chile):
Parra, Carlos

Sosialistinen Internationaali:
Carlsson, Bernt

Tulkit ja oppaat:

Hannula, Matti
Hyvärinen, Markku
Korhonen, Riitta

Korvenheimo, Pekka
Mattila, Kari
Väänänen, Pentti

Kokouksen sihteerit

Anttonen, Hannu
Hietanen, Juhani
Karppinen, Mikko

Pekkonen, Kari
Aberg, Martti

Asiantuntijat:

Ahde, Matti
Ahlfors, Bo
Aho, Erkki

Alanoja, Hannu
Breilin, Reino
Friberg, Ralf

Granskog, Christer
Gronow, Pekka
Heikkilä, Veli
Helle, Veikko
Hietanen, Juhani
Hynynen, Pertti
Hyvönen, Jaakko
Jämbäck, Eero
Kaarisalo, Lauri
Kairamo, Aimo
Kalela, Jaakko
Kari, Leo
Kaukovaara, Uolevi
Ketola, Pentti
Koikkalainen, Johannes
Koivisto, Tellervo
Kämppi, Arvo
Laatto, Erkki
Laine, Jermu
Lappalainen, Heikki
Laxen, Marianne
Liikanen, Erkki
Lindblom, Seppo
Lipponen, Paavo
Louekoski, Matti
Luja-Penttilä, Sinikka
Löppönen, Paavo
Mansikka, Matti
Metsämäki, Lauri
Meriläinen, Erkki

Niemi, Mikko
Ojala, Olli
Oksanen, Heikki
Paasio, Pertti
Paavola, Pekka
Parmanne, Pertti
Penttilä, Sulo
Pohjonen, Antti
Puro, Kari
Pärnänen, Kalevi
Raatikainen, Kaisa
Sadeluoto, Kalevi
Sahi, Pentti
Saraviita, Ilkka
Sorsa, Kalevi
Sorsa, Pertti
Sumu, Ilkka
Sundqvist, Ulf
Suonio, Kaarina
Söderman, Jacob
Taavitsainen, Hannu
Tonttila, Pekka
Tuomainen, Eero
Tuomi, Reino
Tuomioja, Erkki
Työläjärvi, Pirkko
Voutilainen, Uki
Vuorikallio, Reijo
Välimäki, Leena
Väänänen, Pentti

Valiokuntien sihteerit:

Ekström, Urpo
Gröndahl, Erkki
Ihalainen, Maunu
Kari, Aarre
Kunnas, Marja-Liisa
Laakkonen, Pentti
Luhtanen, Juhani

Mäenpää, Heikki
Möttölä, Kari
Nevala, Seppo
Paukku, Ossi
Romppanen, Antti
Vestlund, Jorma

ESITYS XXXI PUOLUEKOKOUKSEN ESITYSLISTAKSI

1. Kokouksen avaus
toimittaa puolueen puheenjohtaja Kalevi Sorsa
2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
Koollekutsumistavan laillisuuden toteaminen
Edustajavaltakirjain hyväksyminen, nimenhuuto ja kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen
3. Läsnäolo-oikeuden myöntäminen tiedotusvälineiden edustajille
4. Kutsuvieraiden tervehdykset ja saapuneiden kirjallisten tervehdysten esittäminen
5. Uusien kunniajäsenten kutsuminen
6. Kokouksen esityslistan hyväksyminen
7. Kokouksen puheenjohtajain vaali
8. Kokouksen sihteerien vaali
9. Kokouksen ääntenlaskijain vaali
10. Kokouksen pöytäkirjan tarkistajain vaali
11. Kokouksen järjestyssäännön hyväksyminen
12. Valiokuntien asettaminen:
Kansainvälisten asiain valiokunta
Ohjelmavaliokunta
Laki- ja hallintoasiain valiokunta
Elinkeino- ja aluepoliittinen valiokunta
Työelämän uudistusta käsittelevä valiokunta
Asuntopoliittinen valiokunta
Sosiaalipoliittinen valiokunta
Koulu- ja kulttuuripoliittinen valiokunta
Kunnallis- ja veropoliittinen valiokunta
Järjestöasiain valiokunta
Sääntövaliokunta
Talousasiain valiokunta
Menettelytapavaliokunta
Järjestävä valiokunta
13. Poliittinen tilanne
Kalevi Sorsa
14. Asetetaan ehdokkaat

Puolueneuvoston puheenjohtajaksi, I ja II varapuheenjohtajaksi sekä puolueeneuvoston muiksi jäseniksi

Puoluetoimikunnan puheenjohtajaksi, I ja II varapuheenjohtajaksi, puoluesihteeriksi, ruotsinkielisten puoluejärjestöjen edustajaksi sekä puoluetoimikunnan muiksi jäseniksi ja varajäseniksi

15. Käsitellään puoluetoimikunnan kertomukset liitteineen vuosilta 1975,1976 ja 1977
16. Käsitellään puoluetoimikunnan tilikertomukset vuosilta 1975,1976 ja 1977 sekä tilintarkastajain lausunnot
17. Päätetään tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä puoluetoimikunnalle ja puolueeneuvostolle
18. Käsitellään Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kertomukset vuosilta 1975,1976 ja 1977
19. Määrätään tilintarkastajain palkkiot sekä puoluekokousedustajain ja puolueeneuvoston jäsenten päivärahat
20. Valitaan puolueeneuvoston puheenjohtaja, I ja II varapuheenjohtaja sekä puolueeneuvoston muut varsinaiset ja varajäsenet
21. Valitaan puoluetoimikunnan puheenjohtaja, I ja II varapuheenjohtaja, puoluesihteerit ja ruotsinkielisten järjestöjen edustajia sekä muut puoluetoimikunnan varsinaiset ja varajäsenet
22. Valitaan kolme tilintarkastajaa sekä kaksi varatilintarkastajaa
23. Käsitellään puoluekokousesitykset:
 - Kansainvälisten asiain valiokuntaan evästettävät esitykset (esitykset 1-7)
 - Ohjelmavaliokuntaan evästettävät esitykset (esitykset 8—22)
 - Laki- ja hallintoasiain valiokuntaan evästettävät esitykset (esitykset 23-35)
 - Elinkeino- ja aluepoliittiseen valiokuntaan evästettävät esitykset (esitykset 36—46)
 - Työelämän uudistusta käsittelevään valiokuntaan evästettävät esitykset (esitykset 47—55)
 - Asuntopoliittiseen valiokuntaan evästettävät esitykset (esitykset 56—60)
 - Sosiaalipoliittiseen valiokuntaan evästettävät esitykset (esitykset 61—71)
 - Koulu- ja kulttuuripoliittiseen valiokuntaan evästettävät esitykset (esitykset 72—81)

Kunnallis- ja veropoliittiseen valiokuntaan evästettävät esitykset (82-88)

Järjestöasiainvaliokuntaan evästettävät esitykset (esitykset 89—123)

Sääntövaliokuntaan evästettävät esitykset (esitykset 124—143)

Talousasiain valiokuntaan evästettävät esitykset (esitykset 144—183)

24. Päätetään kokouksen julkilausumista
25. Päätetään pöytäkirjan painattamis- ja jakelutavasta
26. Suoritetaan puoluekokouksen päättämistoimet

**SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTISEN PUOLUEEN
XXXI PUOLUEKOKOUKSEN JÄRJESTYSSÄÄNTÖ**

1§

Puheenvuorot on pyydetävä kokouksen puheenjohtajalta kirjallisesti.

Edustaja saa puhua kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ainoastaan kerran. Jos hän haluaa käyttää toisen puheenvuoron, se voidaan antaa hänelle vasta sen jälkeen, kun muut puheenvuorolistalle merkityt edustajat ovat puheenvuoronsa käyttäneet.

Puheenvuorot annetaan siinä järjestyksessä, kuin ne on pyydetty. Sil-
lä, joka antaa selityksen puoluetoimikunnan puolesta, on kuitenkin oikeus saada puheenvuoronsa yleisestä vuorojärjestyksestä riippumatta.

Puhujan on aloitettava puheenvuoronsa sanomalla selvästi nimensä ja piirijärjestönsä mikrofoniin. Puheenvuorot saavat kestää enintään 10 minuuttia, paitsi milloin kokous asianomaisen pyynnöstä katsoo tarpeelliseksi myöntää enintään 5 minuutin lisäajan. Alustajille sekä puoluetoimikunnan ja puoluetoimiston edustajille voidaan lausuntojen esittämistä varten myöntää aikaa enintään 15 minuuttia.

Jos kokousedustaja tahtoo vastata puheenvuoroon ja on hän tätä pyytänyt joko tuon puheenvuoron aikana tai heti sen päätyttyä, voi puheenjohtaja oikeuttaa hänet käyttämään enintään yhden (1) minuutin kestävän puheenvuoron ennen aikaisemmin pyydettyjä puheenvuoroja. Sellaisessa vastauspuheenvuorossa älköön esitettävä muuta kuin selvityksiä ja oikaisuja toisen puheenvuoron johdosta tai vastine siinä esitettyyn väitteeseen.

Kokouksella on oikeus rajoittaa puheenvuorojen käyttämisaika kahdeksi minuutiksi. Kokous voi myös päättää puheenvuorojen rajoittamisesta kokonaisuudessaan, ei kuitenkaan muutoin kuin kunkin käsittelyn alaisena olevan asian osalta erikseen.

Alustajille ja puoluetoimikunnan edustajille on annettava puheenvuorojen rajoittamisen jälkeenkin tilaisuus lyhyesti vastata niihin huomautuksiin tai tiedusteluihin, joita keskustelun kuluessa on tehty.

Puheenvuorot on esitettävä tarkoitukseen varatulta puhujapaikalta.

Työjärjestystä koskevia puheenvuoroja voidaan myöntää yleisen puheenvuorojärjestyksen ulkopuolellakin.

Antaessaan puheenvuoron puheenjohtaja samalla mainitsee, kenellä on seuraava puheenvuoro.

Puheenvuoron käyttäjien on pysyttävä käsiteltävänä olevassa asiassa.

Jollei puhuja näin tee, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan uhalla, että puheenvuoro voidaan muuten keskeyttää.

2§

Asiat ratkaistaan yksinkertaisella ääntenenemmistöllä. Äänten mennessä tasan voittaa se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaaleissa, joissa tällöin ratkaisee arpa.

Ennen äänestykseen ryhtymistä puheenjohtajan on selostettava keskustelun kuluessa tehdyt kannatusta saaneet tai kannatuksen puutteessa rauenneet ehdotukset sekä tehtävä sen jälkeen äänestysesitys kannatuista ehdotuksista.

Kullakin edustajalla on se tasalukuinen mandaattiaanimäärä, joka saadaan, kun asianomaisen kunnallisjärjestön tai vaaliyhtymän jäsenmäärä jaetaan valtuutettujen edustajain lukumäärällä.

Jollei nimiäänestystä tai suljettua vaalia vaadita, kullakin puoluekokousedustajalla on yksi ääni.

Vaalit suoritetaan vaadittaessa suljetuin lipuin siten, että kokouksen järjestävä valiokunta merkitsee niihin kuhunkin asianomaisen edustajan mandaattiaanimäärän samassa yhteydessä, jolloin lippu leimataan ja pannaan vaaliurna.

EDUSTAJAT VALIOKUNTIIN

Kansainvälisten asiain

Kiuru, Sakari pj.	Helsinki
Kuusi, Pekka	Helsinki
Korpinen, Pekka	Helsinki
Huovinen, Ensio	Uusimaa
Turunen, Raimo	Uusimaa
Vihma, Pekka	Uusimaa
Virta, Hannu	Uusimaa
Koikkalainen, Johannes	Varsinais-Suomi
Havin, Martti	Varsinais-Suomi
Valtonen, Pirkko	Satakunta
Puharinen, Lauri	Satakunta
Lapiolahti, Arto	Etelä-Häme
Sund, Veikko	Etelä-Häme
Patojoki, Mirjam	Etelä-Häme
Saksa, Erkki	Pohjois-Häme
Veilahti, Veikko O.	Pohjois-Häme
Hurskainen, Sinikka	Kymi
Lipponen, Harri	Kymi
Linden, Reijo	Kymi
Tiainen, Tapio	Mikkeli
Eronen, Asko A.	Pohjois-Karjala
Piitulainen, Maija	Keski-Suomi
Tuomisto, Matti	Vaasa
Jaakonsaari, Liisa	Oulu
Tiuraniemi, Helena	Lappi
Henriksson, Eija	Ruotsalainen Työväenliitto
Sorsa, Kalevi	Puoluetoimikunta
Koikkalainen, Johannes	»
Möttölä, Kari	Sihteeri
Kalela, Jaakko	Asiantuntija
Tuomioja, Erkki	»
Väänänen, Pentti	»

Ohjelmavaliokunta

Koski, Heikki pj.	Satakunta
Salo, Arvo	Helsinki
Pikkusaari, Jussi	Helsinki
Morri, Pekka	Helsinki
Holappa, Pentti	Helsinki
Taipale, Ilkka	Helsinki
Tammero, Terttu	Uusimaa
Karjala, Martti	Uusimaa
Polso, Arto	Uusimaa
Aho, Juhani	Uusimaa
Mäki-Valkama, Kauko	Uusimaa
Myllyniemi, Pekka	Uusimaa
Mattsson, Nils	Uusimaa
Lahoniitty, Armas	Varsinais-Suomi
Leino.Kalevi	Varsinais-Suomi
Lindqvist, Reijo	Varsinais-Suomi
Pensamo, Johannes	Varsinais-Suomi
Seligson, Ann-Marie	Varsinais-Suomi
Hahlman, Aino	Varsinais-Suomi
Parkkali, Raija	Satakunta
Elo, Mikko	Satakunta
Soljavaara, Jorma	Satakunta
Savolainen, Lea	Satakunta
Lukkaroinen, Marja	Etelä-Häme
Kruus, Aila	Etlä-Häme
Heinonen, Arpo	Etelä-Häme
Nieminen, Urpo	Etelä-Häme
Skinnari, Jouko	Etelä-Häme
Halme, Vilho	Etelä-Häme
Nuotio, Ritva	Pohjois-Häme
Auvinen, Arvo	Pohjois-Häme
Nenonen, Tuomi	Pohjois-Häme
Rantanen, Oiva	Pohjois-Häme
Vainonen, Jorma	Pohjois-Häme
Männistö, Tuomo	Kymi
Parjanne, Risto	Kymi
Stärast, Pekka	Kymi
Kinnunen, Teuvo	Kymi
Tirronen, Raili	Kymi
Saarinén, Pentti	Kymi
Vuorio, Matti	Kymi
	Mikkeli

Oranen, Irja	Mikkeli
Palm, Pekka	Mikkeli
Saarelainen, Pertti	Mikkeli
Tykkyläinen, Marja-L.	Kuopio
Kinnunen, Jarmo	Kuopio
Vainikainen, Pekka	Pohjois-Karjala
Karttunen, Jouko	Pohjois-Karjala
Pehkonen, Unto	Pohjois-Karjala
Puoskari, Reino	Pohjois-Karjala
Koskinen, Veikko	Keski-Suomi
Haro, Eino	Keski-Suomi
Nieminen, Eila	Keski-Suomi
Pönttiö, Heikki	Keski-Suomi
Vasama, Erkki	Keski-Suomi
Hakala, Pekka	Vaasa
Hyvönen, Juhani	Vaasa
Lepistö, Matti	Vaasa
Karjalainen, Tapio	Oulu
Moilanen, Pekka	Oulu
Sotala, Maire	Oulu
Lehtimäki, Seppo	Lappi
Nyby, Mats	Ruotsalainen Työväenliitto
Sundqvist, Ulf	Puoluetoimikunta
Liikanen, Erkki	»
VVestlund, Jorma	Sihteeri
Parmanne, Paula	Yhteyssihteeri
Kairamo, Aimo	Asiantuntija
Laatto, Erkki	»
Lipponen, Paavo	
Sumu, Ilkka	
Sorsa, Pertti	
Lindblom, Seppo	»
Tuomainen, Eero	»
Hynynen, Pertti	»
Ahlfors, Bo	»
Oksanen, Heikki	»
Stenius, Yrsa	»
	»

Laki- ja hallintoasiain valiokunta

Alen, Kalevi pj.	Uusimaa
Eerola, Elli	Helsinki

Liinamaa, Keijo
 Aaltonen, Aarno
 Tyynilä, Markku
 Saarikoski, Juhani
 Tammero, Jouko
 Salo, Reijo
 Koskelin, Erkki
 Salo, Tapio
 Ollila, Thelma
 Paloviita, Veikko
 Arola, Salme
 Penttilä, Eero
 Liukkonen, Eeva
 Nykänen, Maija
 Mikkonen, Vilho
 Pankko, Unto
 Suvikorpi, Kauko
 Silvennoinen, Aarne
 Kiukkonen, Erkki
 Roth, Bjarne
 Helle, Veikko
 Paasio, Rafael
 Nevala, Seppo
 Koivisto, Tellervo
 Saraviita, Ilkka
 Söderman, Jacob

Helsinki
 Uusimaa
 Uusimaa
 Varsinais-Suomi
 Varsinais-Suomi
 Satakunta
 Etelä-Häme
 Etelä-Häme
 Pohjois-Häme
 Pohjois-Häme
 Kymi
 Kymi
 Kymi
 Mikkeli
 Kuopio
 Pohjois-Karjala
 Keski-Suomi
 Vaasa
 Oulu
 Ruotsalainen Työväenliitto
 Puolue-toimikunta
 Puolue-toimikunta
 Sihteeri
 Asiantuntija

Elinkeino- ja aluepoliittinen valiokunta

Tainio, Risto pj.
 Koivisto, Mauno
 Runko, Ylermi
 Raatikainen, Erkki
 Mäkelä, Martti
 Silaste, Tuomo
 Nummi, Aarne
 Rönholm, Mikko
 Suominen, Tauno
 Kivivuori, Osmo
 Lautasalo, Onni
 Raitoharju, Einari
 Salonen, Erkki

Pohjois-Häme
 Helsinki
 Helsinki
 Uusimaa
 Uusimaa
 Uusimaa
 Uusimaa
 Varsinais-Suomi
 Varsinais-Suomi
 Varsinais-Suomi
 Satakunta
 Satakunta
 Etelä-Häme

Koskinen, Eino
 Saarikko, Kauko
 Koskinen, Leo
 Kesseli, Pentti
 Seppälä, Vaito
 Ranta, Jussi
 Kilpilampi, Veikko
 Redsven, Erkki
 Meriläinen, Anna-Liisa
 Päivinen, Raimo
 Kuusijoki, Valle
 Halonen, Veikko
 Vainio, Raini
 Pohjola, Jyrki
 Haarala, Mauri
 Kunnari, Heikki
 Nylund, Sven-Erik
 Sahi, Pentti
 Voutilainen, Uki
 Romppanen, Antti
 Granskog, Christer
 Laine, Jermu
 Paasio, Pertti
 Parmanne, Pertti

Etelä-Häme
 Etelä-Häme
 Pohjois-Häme
 Kymi
 Kymi
 Kymi
 Mikkeli
 Mikkeli
 Kuopio
 Pohjois-Karjala
 Keski-Suomi
 Keski-Suomi
 Vaasa
 Oulu
 Oulu
 Lappi
 Ruotsalainen Työväenliitto
 Puoluettoimikunta
 »
 Sihteeri
 Asiantuntija

Työelämän uudistamisvaliokunta

Rantanen, Jorma pj.
 Paavola, Paavo J.
 Lilja, Kaarlo
 Ahlroth, Bengt
 Ala-Kapee, Pirjo
 Kanerva, Kyösti
 Kärppä, Unto
 Rosenlöf, Jarmo
 Ilola, Eero
 Kalliola, Pentti
 Sillanpää, Markku
 Niemi, Oiva
 Lund, Matti
 Lamminen, Irma
 Kallio, Jukka

Etelä-Häme
 Helsinki
 Helsinki
 Uusimaa
 Uusimaa
 Uusimaa
 Varsinais-Suomi
 Varsinais-Suomi
 Varsinais-Suomi
 Satakunta
 Satakunta
 Etelä-Häme
 Etelä-Häme
 Pohjois-Häme
 Pohjois-Häme

Makkonen, Väinö
 Yrkki, Veikko
 Peuhkuri, Annikki
 Jouhki, Kari
 Kiuru, Tauno
 Moilanen, Erkki
 Oinonen, Hannu
 Rajanen, Raimo
 Siekkinen, Mikko
 Kivimäki, Jorma
 Ahde, Seppo
 Anttila, Maunu
 Manner, Aili
 Penttilä, Sulo
 Luhtanen, Juhani
 Hietanen, Juhani
 Lappalainen, Heikki
 Suonio, Kaarina

Pohjois-Häme
 Kymi
 Kymi
 Kymi
 Mikkeli
 Kuopio
 Pohjois-Karjala
 Keski-Suomi
 Keski-Suomi
 Vaasa
 Oulu
 Lappi
 Ruotsalainen työväenliitto
 Puoluetoimikunta
 Sihteeri
 Asiantuntija
 »

Asuntopoliittinen valiokunta

Pieviläinen, Marja-Liisa pj.
 Hämäläinen, Niilo
 Kanabro, Kirsti
 Avola, Aatos
 Kulokivi, Aki
 Ahola, Antti
 Jalonen, Veli
 Lehto, Terho
 Veisiö, Aatos
 Vilponiemi, Väinö
 Hacklin, Armas
 Uhlgren, Reijo
 Rantanen, Jarmo
 Sarhela, Lauri
 Vuori, Aimo
 Karhu, Aarne
 Kotola, Sirkka
 Kupiainen, Kari
 Piironen, Erkki J.
 Pelkonen, Erkki
 Hautamäki, Tuula

Kuopio
 Helsinki
 Helsinki
 Uusimaa
 Uusimaa
 Uusimaa
 Varsinais-Suomi
 Varsinais-Suomi
 Satakunta
 Satakunta
 Etelä-Häme
 Etelä-Häme
 Pohjois-Häme
 Pohjois-Häme
 Kymi
 Kymi
 Kymi
 Mikkeli
 Pohjois-Karjala
 Keski-Suomi
 Keski-Suomi

Vesa, Veikko
 Pyhälä, Arvo
 Lehmuskoski, Valto
 Blomster, Per
 Paavola, Pekka
 Paukku, Ossi
 Alanoja, Hannu
 Louekoski, Matti
 Ojala, Olli
 Breilin, Reino
 Vuorikallio, Reijo

Vaasa
 Oulu
 Lappi
 Ruotsalainen Työväenliitto
 Puoluetoimikunta
 Sihteeri
 Asiantuntija

Sosiaalipoliittinen valiokunta

Kolivuori, Terttu pj.
 Heinonen, Helvi
 Halonen Tarja
 Ström, Anna-Liisa
 Siitonen, Marjatta
 Rajanen, Emil
 Siltanen, Sylvi
 Aalto, Reijo
 Suominen, Elisa
 Jylhä, Veikko
 Lipsanen, Pirkko
 Flinck, Anni
 Viitanen, Marianne
 Lempiäinen, Seija
 Ahokas, Eeva
 Setälä, Timo
 Winter, Mirja
 Törnqvist, Kerttu
 Puoliväli, Erkki
 Karvonen, Annikki
 Rajala, Hilja
 Marttinen, Seija
 Ristimäki, Martta
 Työläjärvi, Pirkko
 Pohjonen, Antti
 Kunnas, Marja-Liisa

Oulu
 Helsinki
 Helsinki
 Uusimaa
 Uusimaa
 Uusimaa
 Varsinais-Suomi
 Varsinais-Suomi
 Satakunta
 Etelä-Häme
 Etelä-Häme
 Pohjois-Häme
 Pohjois-Häme
 Kymi
 Kymi
 Kymi
 Mikkeli
 Pohjois-Karjala
 Keski-Suomi
 Keski-Suomi
 Vaasa
 Oulu
 Lappi
 Puoluetoimikunta
 »
 Sihteeri

Aro, Pirkko
Kaarisalo, Lauri
Laxen, Marianne
Puro, Kari
Välimäki, Leena

Asiantuntija

Koulu- ja kulttuuripoliittinen valiokunta

Lahti, Pentti pj.	Varsinais-Suomi
Laurila, Aarne	Helsinki
Airola, Inkeri	Helsinki
Ruukki, Kaija	Uusimaa
Nokelainen, Uuno	Uusimaa
Kivikoski, Matti	Varsinais-Suomi
Leino, Mikko	Satakunta
Virtanen, Aatos	Satakunta
Saarenmaa, Raili	Etelä-Häme
Lähdesmäki, Martti	Etelä-Häme
Vihavainen, Olli	Etelä-Häme
Oksanen, Arvo	Pohjois-Häme
Gustafsson, Jukka	Pohjois-Häme
Luoto, Raimo	Kymi
Sinkkonen, Jaakko	Kymi
Eskelinen, Saini	Kymi
Kalso, Matti	Mikkeli
Turkka, Jouko	Pohjois-Karjala
Lindell, Erkki	Keski-Suomi
Koivisto, Olavi	Keski-Suomi
Ojala, Lauri	Vaasa
Mällinen, Juhani	Oulu
Paidan, Antti	Lappi
Sjöholm, Gösta	Ruotsalainen Työväenliitto
Hyvönen, Jaakko	Puoluetoimikunta
Mäenpää, Heikki	Sihteeri
Niemi, Mikko	Asiantuntija
Aho, Erkki	
Gronow, Pekka	
Friberg, Ralf	
Löppönen, Paavo	

Kunnallis- ja veropoliittinen

Pennanen, Antti O. pj.
Aalto, Veikko
Bergholm, Jorma
Tahvanainen, Aarno
Sukander, Aarne
Pihlajamäki, Erkki
Isotalo, Jaakko
Latva, Veikko
Sahlström, Jukka
Kujanpää, Jaakko
Vainiola, Juhani
Aattela, Kalervo
Caven, Matti
Salonen, Pekka
Lehtinen, Paavo
Hussi, Martti
Luoto, Jorma
Kaartinen, Osmo
Hykkäälä, Heikki
Nokelainen, Eino
Oikari, Risto
Turunen, Into
Pirkkalainen, Ossi
Hokkanen, Maila
Aho, Seppo
Henriksson, Alpo
Vigren, Veikko
Pärnänen, Kalevi
Ekström, Urpo
Kämppe, Arvo
Niskanen, Esko
Raatikainen, Kaisa
Meriläinen, Erkki

Pohjois-Karjala
Helsinki
Helsinki
Uusimaa
Uusimaa
Uusimaa
Uusimaa
Varsinais-Suomi
Varsinais-Suomi
Satakunta
Satakunta
Etelä-Häme
Etelä-Häme
Pohjois-Häme
Pohjois-Häme
Pohjois-Häme
Kymi
Kymi
Kymi
Kymi
Mikkeli
Kuopio
Keski-Suomi
Keski-Suomi
Vaasa
Oulu
Ruotsalainen Työväenliitto
Puoluetöimikunta
Sihteeri
Asiantuntija
»
»
»

Järjestöasiain valiokunta

Martikainen, Heikki pj.
Kantola, Raimo
Tyystjärvi, Paavo
Pesonen, Kauko

Kymi
Helsinki
Helsinki
Uusimaa

Grundström, Oiva
 Lahtinen, Arto
 Mäkinen, Juha
 Lundman, Reijo
 Toivonen, Antti
 Järvenpää, Väinö
 Kallio, Vieno
 Hannula, Isto
 Pässilä, Väinö
 Virtanen, Jaakko
 Lindholm, Eero
 Järvinen, Kalle
 Kaleva, Keijo
 Tanninen, Heikki
 Lahti, Kaija
 Suikka, Reino
 Laakkonen, Kalevi
 Rajamäki, Kari
 Jekkonen, Salme
 Heikura, Kauko
 Ahola, Aarno
 Kauppinen, Lauri
 Telkkinen, Väinö
 Ahokas, Eino
 Marjeta, Jaakko
 Streng, Arvid
 Ahde, Matti
 Kari, Leo

Laakkonen, Pentti
 Metsämäki, Lauri
 Tonttila, Pekka
 Taavitsainen, Hannu
 Luja-Penttilä, Sinikka
 Heikkilä, Veli
 Mansikka, Matti

Sääntöasiain valiokunta

Förars, Per-Erik pj.
 Nurminen, Anja
 Sorsa, Toivo
 Virtanen, **Matti**

Uusimaa
 Uusimaa
 Uusimaa
 Varsinais-Suomi
 Varsinais-Suomi
 Satakunta
 Satakunta
 Etelä-Häme
 Etelä-Häme
 Etelä-Häme
 Pohjois-Häme
 Pohjois-Häme
 Pohjois-Häme
 Kymi
 Kymi
 Kymi
 Mikkeli
 Kuopio
 Pohjois-Karjala
 Pohjois-Karjala
 Keski-Suomi
 Keski-Suomi
 Vaasa
 Oulu
 Lappi
 Ruotsalainen Työväenliitto
 Puoluetöimikunta
 Puoluetöimikunta
 Sihteeri
 Asiantuntija
 »
 »
 »
 »
 »

Thurman, Ritva
 Pulkkinen, Rauno
 Tolsa, Viljo
 Siren, Jukka
 Miettinen, Allan
 Jokinen, Raimo
 Vannekari, Matti
 Sillanmäki, Juhani
 Virtanen, Harras
 Sipilä, Arvo
 Tolvanen, Pertti
 Simonen, Olavi
 Häkkinen, Soili
 Koivula, Aimo
 Turunen, Teuvo
 Kinnunen, Paavo
 Salakka, Matti
 Keronen, Matti
 Tuupainen, Kauko
 Mäki-Uuro, Edith
 Horto, Pertti
 Sjögren, Nils
 Tuomi, Reino
 Gröndahl, Erkki
 Mansikka, Matti
 Sadeluoto, Kalevi

Uusimaa
 Uusimaa
 Uusimaa
 Varsinais-Suomi
 Varsinais-Suomi
 Satakunta
 Satakunta
 Etelä-Häme
 Etelä-Häme
 Pohjois-Häme
 Pohjois-Häme
 Kymi
 Kymi
 Kymi
 Kymi
 Mikkeli
 Kuopio
 Pohjois-Karjala
 Keski-Suomi
 Vaasa
 Oulu
 Ruotsalainen Työväenliitto
 Puoluetoimikunta
 Sihteeri
 Asiantuntija

Talousasiain valiokunta

Roinila, Erkki pj.
 Koskinen, Aarne
 Kujala, Hilikka
 Vesanen, Anneli
 Jokinen, Jorma
 Lehtonen, Raimo
 Jokinen, Kalevi
 Karelius, Matti
 Koivisto, Timo
 Perkiökangas, Valde
 Hakari, Matti
 Kulonen, Erkki

Keski-Suomi
 Helsinki
 Helsinki
 Uusimaa
 Uusimaa
 Uusimaa
 Varsinais-Suomi
 Varsinais-Suomi
 Satakunta
 Satakunta
 Etelä-Häme
 Etelä-Häme

Rannikko, Esa
 Haapala, Aila
 Leskinen, Alvar
 Mönkäre, Arja
 Piipari, Anna-Liisa
 Finni, Terttu
 Huovinen, Eino
 Keinänen, Osmo
 Ruusu, Martti
 Lehtonen, Pentti
 Kyllönen, Artturi
 Anderssen, Helge
 Kaukovaara, Uolevi
 Kari, Aarre
 Ketola, Pentti
 Jämbäck, Eero

Pohjois-Häme
 Pohjois-Häme
 Kymi
 Kymi
 Kymi
 Mikkeli
 Kuopio
 Pohjois-Karjala
 Keski-Suomi
 Vaasa
 Oulu
 Ruotsalainen Työväenliitto
 Puoluetoimikunta
 Sihteeri
 Asiantuntija
 »

Menettelytapavaliokunta

Tapiola, Hannu pj.
 Dahl, Olavi
 Tieaho, Martti
 Mikkola, Jukka
 Lampi, Osmo
 Tiira, Jussi
 Lahti-Nuuttila, Pentti
 Anttila, Antero
 Backman, Tommi
 Kortelainen, Kari
 Hämäläinen, Juha
 Koskimäki, Aarne
 Kymäläinen, Juhani
 Uksila, Heino
 Bärlund, Kaj
 Sorsa, Kalevi
 Sundqvist, Ulf
 Ihalainen, Maunu
 Lipponen, Paavo

Keski-Suomi
 Helsinki
 Uusimaa
 Varsinais-Suomi
 Satakunta
 Etelä-Häme
 Pohjois-Häme
 Kymi
 Mikkeli
 Kuopio
 Pohjois-Karjala
 Vaasa
 Oulu
 Lappi
 Ruotsalainen Työväenliitto
 Puoluetoimikunta
 Puoluetoimikunta
 Sihteeri
 Asiantuntija

Järjestävä valiokunta

Koskinen, Aarne pj.
 Sorsa, Kalevi

Helsinki
 Puoluetoimikunta

Hatakka, Erkki
Ollila, Thelma
Henriksson, Alpo
Siltanen, Sylvi
Aberg, Martti
Hietanen, Juhani
Pekkonen, Kari
Anttonen, Hannu
Karppinen, Mikko

Uusimaa
Pohjois-Häme
Oulu
Varsinais-Suomi
Yleissihteeri
Sihteeri
»
»
»

Liite n:o 9

TILINTARKASTUSLAUSUNTO

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p:n puoluekokouksen 6. 6. 1975 valitsemina tilintarkastajina olemme tänään loppuunsaorittaneet vuoden 1975 tilien tarkastuksen meille esitetyn tilinpitoaineiston ja muiden asiakirjojen perusteella ja esitämme työmme tuloksena seuraavan lausunnon:

1. Tilien avaus perustui edellisen vuoden vahvistettuun tilinpäätökseen ja oli muodoltaan oikea.

2. Tiliviennit perustuivat hyväksyttäviin tositteisiin ja olivat asianmukaisille tileille kirjatut. Allekirjoittaneista on Visa Kivi suorittanut tilivuoden aikana numero- ja valvontatarkastuksen ja antanut siitä puolueen talousjohdolle erilliset lausunnot.

3. Tilinpäätös oli laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti.

4. Kassa oli kirjanpidon mukainen. Saatavat ja velat pankkitileillä olivat yhtäpitävät pankkien ilmoitusten kanssa.

5. Käyttö- ja vaihto-omaisuus oli tilinpäätöksessä arvostettu mielemme hyväksyttävällä tavalla.

6. Kiinteän ja irtaimen omaisuuden vakuutukset olivat voimassa.

7. Tilinpito oli huolellisesti ja asiantuntemuksella hoidettu.

Tutustuimme puoluetoimikunnan ja puolueuuvoston pöytäkirjoihin, jotka olivat asiallisesti laaditut. Totesimme, että puolueen tilinpidossa on noudatettu puoluejohdon päätöksiä. Lisäksi olemme puolueen johdon edustajien kanssa keskustelleet puolueen taloudenhoidosta.

Edellä sanotun perusteella ehdotamme, että puolueen tilinpäätös vuodelta 1975 vahvistetaan ja että tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus mainitulta tilikaudelta.

Helsingissä 27. päivänä helmikuuta 1976

Visa Kivi

Anssi Kärkinen

Ilmari Lavonsalo

TILINTARKASTUSLAUSUNTO

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p:n puoluekokouksen 6. 6. 1975 valitsemina tilintarkastajina olemme tänään loppun suorittaneet puolueen vuoden 1976 tilien tarkastuksen meille esitetyn tilinpitoaineiston ja muiden asiakirjojen perusteella ja esitämme työmme tuloksena seuraavan lausunnon:

Tilien avaus oli edellisen tilikauden vahvistettuun tilinpäätökseen perustuen oikein suoritettu.

Tiliviennit perustuivat asiallisiin ja hyväksyttäviin tositteihin, jotka kaikki olivat allekirjoittaneen Visa Kiven suorittamissa erillisissä valvontatarkastuksissa tulleet tarkastetuiksi.

Kassa oli kirjanpidon mukainen. Saatavat ja velat pankkitileillä olivat yhtäpitävät pankkien ilmoitusten kanssa.

Eri omaisuuserät tilinpäätöksessä oli arvostettu hyväksyttävällä tavalla.

Kiinteän ja irtaimen omaisuuden vakuutukset olivat voimassa.

Tilinpito oli huolella ja asiantuntemuksella hoidettu.

Tilinpito antoi tarkan kuvan puoluelain nojalla julkisen toiminnan tukemiseen saadun avustuksen käytöstä.

Puoluetoimikunnan ja puolueuuvoston pöytäkirjat oli asiallisesti laadittu.

Taloudenhoito oli toteutettu puoluejohdon päätösten mukaisesti ja vahvistetun talousarvion puitteissa.

Tilinpäätös oli laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti.

Edelläolevaan nähden ehdotamme, että puolueen tilinpäätös vuodelta 1976 vahvistetaan ja että tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus mainitulta tilikaudelta.

Helsingissä maaliskuun 4 päivänä 1977

Visa Kivi

Anssi Kärkinen

Ilmari Lavonsalo

TILINTARKASTUSLAUSUNTO

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p:n puoluekokouksen 6.6. 1975 valitsemina tilintarkastajina olemme tänään loppuunsaorittaneet puolueen vuoden 1977 tilien tarkastuksen meille esitetyn tilinpitoaineiston ja muiden asiakirjojen perusteella ja esitämme työmme tuloksena seuraavan lausunnon:

Tilien avaus oli edellisen tilikauden vahvistettuun tilinpäätökseen perustuen oikein suoritettu.

Tiliviennit perustuivat asiallisiin ja hyväksyttäviin tositteihin, jotka kaikki olivat allekirjoittaneen Visa Kiven suorittamissa erillisissä valvontatarkastuksissa tulleet tarkastetuiksi.

Kassa oli kirjanpidon mukainen. Saatavat ja velat pankkitileillä olivat yhtäpitävät pankkien ilmoitusten kanssa.

Eri omaisuuserät tilinpäätöksessä oli arvostettu hyväksyttävällä tavalla.

Vakuutukset olivat voimassa.

Tilinpito oli huolella ja asiantuntemuksella hoidettu.

Tilinpito antoi tarkan kuvan puoluelain nojalla julkisen toiminnan tukemiseen saadun avustuksen käytöstä.

Puoluetoimikunnan ja puolueeneuvoston pöytäkirjat oli asiallisesti laadittu.

Taloudenhoito oli toteutettu puoluejohdon päätösten mukaisesti ja vahvistetun talousarvion puitteissa.

Tilinpäätös oli laadittu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti.

Puolue oli vaihtokirjalla myynyt ja luovuttanut Suomen Työväen Säästöpankille talon ja tontin n:o 3 Paasivuorenkadun varrella Helsingin kaupungin 11. kaupunginosan korttelissa n:d 299. Kauppahinnan osamaksuna oli puolue saanut tontin n:o 6 Saariniemenkadun varrella Helsingin kaupungin 11. kaupunginosan korttelissa n:o 298 ja väli rahaa 7.921.000,— markkaa. Vaihtokaupassa saamalleen tontille oli puolue alkanut rakentaa itselleen uutta toimitaloa.

Edelläolevaan nähden ehdotamme, että puolueen tilinpäätös vuodelta 1977 vahvistetaan ja että tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus mainitulta tilikaudelta.

Helsingissä helmikuun 22 päivänä 1978

Visa Kivi

Anssi Kärkinen

Ilmari Lavonsalo

ULKOPOLIITTINEN ASIAKIRJA

1. Johdanto

Vaikka ydinasein käydyin suursodan syttymisvaara on olennaisesti vähentynyt suurvaltojen välisen jännityksen lientyessä, on kansainvälisen politiikan kehitykselle ollut luonteenomaista 1970-luvulla yleismaailmallisten ongelmien kärjistyminen. Tämä kehitys on lisännyt valtioiden keskinäistä riippuvuutta ja tarvetta yhteistyöhön kaikille kansoille yhteisten turvallisuus-, talous-, kehitys- ja ympäristöongelmien ratkaisemiseksi.

Kapitalistisen maailmantalouden kehitys on pitkään perustunut luonnonvarojen suunnittelemattomaan hyväksikäyttöön sekä kehitysmaiden ja niiden kansojen häikäilemättömaan riistoon. Tänä maailman taloussuhteissa on tapahtunut muutoksia, jotka ovat merkinneet kapitalististen markkinatoimintojen ja koko maailmantalouden perusteiden järkkymistä. Nämä muutokset, kuten energian hinnan nousu, ovat johtaneet koko maailman poikkeuksellisen vakavaan ja pitkäaikaiseen kriisiin. Tämä puolestaan on lisännyt kansainvälistä kilpailua ja kärjistänyt ristiriitoja, koska teollisuusmaat ovat pyrkineet ratkaisemaan taloudellisia ongelmiaan siirtämällä niiden vaikutuksia mm. kireän rahapolitiikan ja tuontirajoitusten välityksellä muiden maiden kannettavaksi. Pahiten tämä on koetellut yhtäältä työttömäksi joutuneita sekä toisaalta köyhimpiä kehitysmaita.

Kapitalistisen talousjärjestelmän vaikutuspiirissä tuotannon kasvu on ratkaisevasti hidastunut, työttömyys on noussut pysyvästi korkealle tasolle, inflaatio on jatkunut ja kansainvälinen kauppa on häiriintynyt. Maailman kaupan ja tuotantovoimien tasapainoista kehitystä häiritseväksi tekijäksi ovat kohonneet suuret ylikansalliset yhtiöt. Niiden vallan kasvu, siirtotyöläisongelmat ja alueellinen eriarvoisuus ovat muodostuneet vaikeiksi kansainvälisiksi ongelmiksi, joiden ratkaiseminen edellyttää sekä hallitusten että työväenliikkeen kansainvälistä yhteistyötä.

Kaikkein vakavimmin kapitalistisen talousjärjestelmän kriisi on koskenut kehitysmaihin ja erityisesti kaikkein köyhimpiin niistä. Kansainvälinen kehitysapu ei ole kasvanut YK:n asettamien tavoitteiden mukaisesti. Talouskriisi on pysäyttänyt avun kasvun ja alentanut sen reaaliarvoa. Lisäksi elintarvikeongelmat ovat kärjistyneet elintarvikkeiden kansainvälisen kaupan keskittyessä yhä suuremmassa määrin teollisuusmaiden ja ylikansallisten yhtiöiden käsiin.

Pyrkimykset uuden kansainvälisen taloudellisen järjestyksen luomiseen YK:ssa tehtyjen päätösten mukaisesti ovat toistaiseksi juuttuneet johtavien teollisuusmaiden vastustukseen. Myös kansainvälinen tiedotus-

järjestelmä on säilynyt lähes muuttumattomana. Tietovirtojen ohjailusta päättää pieni joukko ylikansallisia uutistoimistoja sekä tiedotusketjuja.

1960-luvulla alkanut kansainvälisen jännityksen lientyminen on vakiintunut ja ulottanut vaikutuksensa yhä useammille aloille. On jouduttu tunnistamaan, että vaikka yhteiskuntajärjestelmien väliset erot ja kilpailu ovat tosiasioita, niiden aiheuttamia ongelmia ei voida ratkaista soti-laallis-in keinoin. Ydinteknologian nopea kehitys on pakottanut suurvallat keskinäiseen yhteistyöhön ydinsodan estämiseksi, kilpavarustelun pysäyttämiseksi ja poliittisen kilpailun sääntelemiseksi. Teollisen kehityksen kiihtyessä valtioiden on yhä vaikeampi löytää omia erillisratkaisuja yhteiskunnallisiin ongelmiinsa, mikä pakottaa ne keskinäiseen taloudelliseen ja tieteellis-tekniseen yhteistyöhön. Liennytys ja kansainvälisen yhteistyön kasvu ovat samalla osoitus maailman rauhanvoimien toiminnan tuloksellisuudesta ja niiden vaikutusvallasta.

Liennytys on erityisen suotuisasti vaikuttanut Euroopassa. Välitön sodanvaara on väistynyt, ja maanosan valtioiden välinen vuorovaikutus on lisääntynyt ja monipuolistunut. Ratkaiseva merkitys tälle myönteiselle kehitykselle on ollut Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssilla, jonka Helsingissä 1975 allekirjoitetun päätösasiakirjan kunnioittaminen ja täytäntöönpano takaa myös jatkossa kaikille maanosan kansoille hyödyllisen yhteistyön kasvun.

Liennytyksen saavutuksista huolimatta kilpavarustelu on jatkunut sekä määrällisesti että laadullisesti. Vaara ydinaseiden leviämisestä on lisääntynyt. On jatkuvasti kehitetty uusia joukkotuhoaseita, jotka saattavat järkyttää liennytyskehityksen perustana olevaa suurvaltojen välistä soti-laallista tasapainoa.

Imperialismin, siirtomaavallan ja rotuerottelun vastainen taistelu on tuottanut merkittäviä voittoja Kaakkois-Aasiassa ja eteläisessä Afrikassa. Siirtomaavalta on lopullisesti kukistumassa. Monet kansat joutuvat kuitenkin vielä taistelemaan kansallisen vapautumisen puolesta tai imperialismien tukemia fasistihallituksia vastaan.

Imperialismi — kansojen alistaminen taloudellisin, poliittisin ja soti-laallis-in keinoin palvelemaan ulkopuolisia etuja — on edelleen vaikein este maailman taloudellisten suhteiden järjestämiselle tasa-arvoiselta pohjalta.

Eri puolilla maailmaa on edelleen olemassa kansainvälisiä kriisipesäkkeitä. Vakavien selkkausten vaara on olemassa etenkin Lähi-idässä, Korean niemimaalla sekä Afrikassa.

Sosialidemokraattinen puolue katsoo, että käytettävissä olevien voimavarojen avulla voidaan koko ihmiskunnalle luoda tyydyttävät elinolosuhteet. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi tarvitaan yleismaailmallista yhteistyötä. Sen onnistumisen edellytyksinä puolue pitää seuraavia periaatteita:

- jännityksen lieventymiskehityksen edelleen vahvistaminen, jotta voidaan ehkäistä ydinsota ja muut selkkaukset sekä luoda edellytyksiä muiden yleismaailmallisten ongelmien ratkaisemiselle;
- kaikesta voimankäytöstä ja sillä uhkaamisesta pidättäytyminen;
- riitojen rauhanomainen ratkaiseminen;
- kilpavarustelun pysäyttäminen, uusien joukkotukhoaseiden kehittämisen estäminen, ydinaseiden leviämisen ehkäiseminen sekä olemassa olevien asevoimien asteittainen supistaminen tavoitteena yleinen ja täydellinen aseriisunta tehokkaan valvonnan alaisena ja näin vapautuvien voimavarojen ohjaaminen kehitysongelmien ratkaisemiseen;
- Euroopan turvallisuuden jatkuva lujittaminen ETYK-periaatteiden kunnioittamisen pohjalta;
- kansainvälisten talous- ja kehitysongelmien ratkaiseminen on mahdollista vain kaikkien maiden tasavertaisella yhteistyöllä ja suunnitelmatalouden periaatteiden soveltamisella kansainvälisiin taloudellisiin suhteisiin;
- Yhdistyneiden Kansakuntien merkityksen korostaminen kansainvälisen turvallisuus- ja yhteistyöjärjestelmän kehittämiseksi;
- kansainvälisten raaka-aine- ja energiaongelmien ratkaiseminen tasavertaiselta pohjalta ja välttämällä eturyhmien muodostamista;
- köyhimpien maiden kehitysmahdollisuuksien turvaaminen kansainvälisten taloudellisten järjestelyjen sekä kehitysyhteistyön avulla;
- taistelu ylikansallisten yhtiöiden vaikutusvallan vähentämiseksi;
- yhteistoiminnan lisääminen ammatillisen ja poliittisen työväenliikkeen piirissä kansainvälisten ongelmien ratkaisemiseksi työväen etujen mukaisesti;
- imperialismin, siirtomaavallan ja rotusorron vastainen taistelu;
- ihmiskunnan yhteisomistukseen kuuluvien merenalaisten luonnonvarojen käytön turvaaminen ja ohjaaminen kansojen välistä taloudellista tasoituskehitystä tukemaan;
- maapallon luonnonvarojen tasapainoinen ja suunnitelmallinen vaaliminen ja hyödyntäminen siten, että se tapahtuu kaikkien kansojen hyväksi ja että ihmiskunnalle taataan jatkuvasti terveellinen ja henkisesti rikastuttava elinympäristö.

2. Rauhanpolitiikka

Kansainvälisen jännityksen lieentyminen on lujittanut rauhan tilaa ja luonut edellytyksiä valtioiden välisen yhteistyön jatkuvalla kasvulla ja ihmisoikeuksien ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden toteutumiselle, tä-

män suotuisan kehityksen varmistamiseksi on väkivallasta pidättäytyminen ja riitojen ratkaiseminen rauhanomaisin keinoin vakiinnutettava johtavina periaatteina yhä syvemmälle kansainvälisiin suhteisiin. Ydinasesodan vaaran torjuminen on rauhanpolitiikan keskeinen tehtävä. Liennytys on ulotettava entistä laajemmalle. Maailman ongelmien ratkaisemiseen on käytettävä keskinäisestä riippuvuudesta lähtevää yhteistyötä.

Sosialidemokraattinen puolue katsoo, että toiminta rauhan puolesta ja sotaa vastaan on ulkopolitiikan ja työväenliikkeen kansainvälisen toiminnan tärkein tehtävä.

Sosialidemokraattinen puolue noudattaa Paasikiven—Kekkosen ulkopoliittista linjaa, joka pyrkii rauhantilan vahvistamiseen ja kansainvälisen yhteistyön edistämiseen. Suomi on ulkopolitiikassaan ottanut ensisijaiseksi päämääräkseen yhteiskuntajärjestelmiltään erilaisten valtioiden välisen rauhanomaisten suhteiden lujittamisen ja niiden keskinäisen yhteistyön edellytysten vahvistamisen. Rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteiden aseman voimistuminen idän ja lännen suhteiden käytännössä on paras tae rauhan säilymiselle ja myös Suomen turvallisuudelle. Suomen ulkopolitiikka on tämän johtavan pyrkimyksensä ansiosta rauhanpolitiikkaa. Vastaisuudessa on rauhanpolitiikkaa suunnattava yhä enemmän myös kansainvälisten kehitysongelmien ratkaisemiseen.

Suomen ulkopolitiikan kulmakivenä on Suomen ja Neuvostoliiton välinen ystävyys-, yhteistoiminta- ja keskinäinen avunantosopimus. Sen pohjalta on Suomen ja Neuvostoliiton välinen kanssakäyminen järjestetty rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteiden mukaisesti, minkä ansiosta se vaikuttaa esimerkin voimalla tämän suuntauksen voimistumiseen. Sopimus on luonut edellytykset Suomen puolueettomuuspolitiikalle ilmaisevilla Suomen pyrkimyksen pysytellä suurvaltojen välisten eturistiriitojen ulkopuolella ja toiminnalla kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden lujittamiseksi Yhdistyneiden Kansakuntien periaatteiden ja päämäärien mukaisesti.

Paasikiven—Kekkosen linjan mukaisesti Suomi kehittää molemminpuolisesti edullista vuorovaikutusta muiden valtioiden kanssa. Erityinen sija tässä on perinteisten suhteiden kehittämällä muihin Pohjoismaihin.

Suomen ulkopolitiikan toiminta-ala on laajentunut jatkuvasti. Sen painopiste on Euroopassa, erityisesti Pohjois-Euroopassa. Suomi on pystynyt vaikuttamaan myönteisellä tavalla myös yleismaailmallisiin kysymyksiin rauhan ja oikeudenmukaisemman talousjärjestyksen hyväksi, erityisesti YK:n puitteissa.

Sosialidemokraattinen puolue edellyttää, että Suomi jatkaa aloitteellista ja rakentavaa rauhanpolitiikkaa. Siinä on seurattava aktiivisesti kansainvälistä kehitystä ja pyrittävä vaikuttamaan realistisella mutta ennakkoluulottomalla tavalla keskeisiin kysymyksiin.

3. Suomi ja Neuvostoliitto

Suomen ulkopolitiikan keskeinen lähtökohta on hyvien ja luottamussuhteiden ylläpitäminen ja yhteistyön kehittäminen Neuvostoliiton kanssa. Yy-sopimus on luonut edellytykset sille, että nämä suhteet ovat olleet riippumattomia kansainvälisen politiikan vaihteluista. Sosialidemokraattinen puolue edellyttää, että tämä asiantila säilyy vastaisuudessa.

Suomen ja Neuvostoliiton hyvien naapuruussuhteiden ylläpitämisessä keskeinen merkitys on ollut molempien maiden poliittisten johtohenkilöiden säännöllisellä yhteydenpidolla. Suomen itsenäistymisen ja Lokakuun vallankumouksen 60. juhlavuoden aikana ja yy-sopimuksen 30-vuotisjuhlallisuuksien yhteydessä hyväksytyt asiakirjat asettavat tavoitteet ja suuntaviivat keskinäisen yhteistyön kehittämiselle kahdenvälisissä ja kansainvälisissä kysymyksissä.

Puoluetason yhteyksien kehittämisellä on myönteinen vaikutus Suomen ja Neuvostoliiton välisiin suhteisiin. Puolue toteaa erityisellä tyydytyksellä SDP:n ja Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen välisten suhteiden myönteisen kehityksen. SDP:n ja NKP:n valtuuskuntien yhteiset julkilausumat sisältävät puolueiden yhteistyön periaatteet.

Suomen ja Neuvostoliiton käytännön yhteistyö eri aloilla on syventynyt ja laajentunut. Taloudellisella yhteistyöllä Neuvostoliiton kanssa on suuri merkitys Suomen selviytymiselle kansainvälisestä talouskriisistä. Tätä yhteistyötä on edelleen kehitettävä ja monipuolistettava käyttämällä täysimääräisesti hyväksi 1977 hyväksytyn vuoteen 1990 ulottuvan pitkän aikavälin taloudellisen yhteistyöohjelman tarjoamat mahdollisuudet. Viime vuosina hyväksytyt pitkän aikavälin ohjelmat tarjoavat hyvät edellytykset laajentaa keskinäistä yhteistoimintaa myös tieteen, tekniikan ja kulttuurin alalla.

Suomi—Neuvostoliitto-Seuran työtä ystävyysuhteiden lujittamisessa on jatkuvasti vahvistettava ja samalla huolehdittava seuran kansalaisjärjestöluonteeseen kehittämisestä. Sosialidemokraattinen puolue kehottaa kaikkia jäseniään toimintaan seuran piirissä ja edellyttää työn organisoinnista myös piiri- ja kuntatasolla. Myös monet muut kansalaisjärjestöt suorittavat arvokasta työtä kansojen välisen yhteistyön kehittämisessä. Venäjän kielen opetusta on määrätietoisesti tehostettava naapurikansojen monipuolisen yhteisymmärryksen edelleen kehittämiseksi. Suuri vastuu Suomen ja Neuvostoliiton kansojen välisen ystävyuden lujittamisessa on myös tiedotusvälineillä.

Sosialidemokraattinen puolue tuomitsee kaikki yritykset heikentää Suomen ja Neuvostoliiton välisiä suhteita, tulivatpa nämä yritykset miltä taholta tahansa

4. Pohjoismainen yhteistyö

Yhteistyön kehittäminen Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kanssa vastaa maamme etuja. Pohjoismaiden neuvoston ja muiden yhteistyöelinten toimintaa on kehitettävä ottaen huomioon eri Pohjoismaiden ulkopoliittiset lähtökohdat. Yhteiskunnallisten järjestöjen asemaan pohjoismaisessa yhteistyössä on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota.

Pohjoismaiden taloudellisen yhteistoiminnan näkymät ova suotuisat. Samalla kun pyritään kehittämään tätä yhteistyötä, on huolehdittava siitä, että Suomen kansantalouden tasapainoinen kehitys turvataan.

Pohjoismaiden taloudellisella yhteistyöllä on myös pyrittävä tasamaan alueellisia kehitysedellytyksiä eri Pohjoismaiden sisällä ja niiden kesken tasapainoista kehitystä haittaavan muuttoliikkeen hillitsemiseksi.

Yhteispohjoismaisista työmarkkinoista aiheutuvien ongelmien ratkaisemiseksi on jatkuvasti ponnisteltava sekä yhteispohjoismaisella että kahdenvälisellä tasolla.

Pohjoismaista taloudellista yhteistyötä kehitettäessä on pyrittävä selvittämään mahdollisuudet myös Neuvostoliiton mukaantulolle kahden tai useamman Pohjoismaan välisten taloudellisten yhteistyöhankkeiden toteuttamiseen. Kalottiyhteistyötä on kehitettävä.

SDP:n tulee kehittää ja tukea lisäksi sosialidemokraattisten puolueiden piirijärjestöjen välistä kalottiyhteistyötä.

Pohjoismaiden yhteistoiminnalla Yhdistyneissä Kansakunnissa ja muissa kansainvälisissä järjestöissä on suuri merkitys turvallisemman ja oikeudenmukaisemman maailman rakentamisessa.

5. Liennytyspolitiikka

Poliittisen ja sotilaallisen liennytyksen kulmakivinä ovat ydinsulkusopimus, Saksan liittotasavallan ja sosialististen maiden väliset sopimukset, Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton yhteinen pyrkimys strategisen aseistuksen rajoittamiseksi sekä Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin päätösasiakirja, erityisesti sen periaatejulistus.

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin päätösasiakirja on vahvistanut väkivallasta pidättymisen ja rajojen loukkaamattomuuden periaatteet, joita koskevat keskeiset kiistakysymykset ratkaistiin Saksan liittotasavallan ja sosialististen maiden välisillä sopimuksilla ja neljän vallan Berliinin-sopimuksella. Nämä periaatteet heijastavat Euroopan poliittista ja alueellista todellisuutta ja ovat välttämätön perusta rauhan säilymiselle maanosassa.

Täysivaltaisen tasa-arvoisuuden periaate takaa valtioiden oikeuden päättää omasta yhteiskuntajärjestyksestään ja ulkopoliittisesta linjas-

taan. Yhdessä toisten valtioiden sisäisiin asioihin puuttumattomuuden kanssa se on rauhanomaisen ja molemminpuolisesti edullisen kanssakäymisen pitävä lähtökohta.

ETYK on asettanut osanottajamaille tavoitteeksi laajan eri alojen yhteistyöohjelman. Ensimmäinen seurantakokous Belgradissa on osoittanut ETYKin pysyvän merkityksen liennytyspolitiikan keskeisenä monenkeskisenä neuvottelukoneistona. ETYKin päätösasiakirjan täytäntöönpano on Sosialidemokraattisen puolueen mielestä ratkaiseva tekijä rauhan ja turvallisuuden säilymiselle ja yhteistyön kehittymiselle Euroopassa.

Kaupallis-taloudellista ja kulttuuriyhteistyötä on harjoitettava molemminpuolisen hyödyn periaatteen mukaisesti. Sen on perustuttava luottamukseen eikä sitä saa käyttää poliittisen painostuksen välineenä. Sosialidemokraattinen puolue katsoo, että idän ja lännen välinen yhteistyö on tullut entistä tärkeämmäksi maailmantaloudellisten vaikeuksien vuoksi. Suomen tulee sekä omalla esimerkillään että aktiivisella toiminnalla monenkeskisissä neuvotteluissa parantaa tämän yhteistyön jatkuvan kasvun edellytyksiä.

Sosialidemokraatit katsovat, että ihmisoikeudet ovat rauhantilan olennainen osatekijä. Ihmisoikeudet on nähtävä laajasti sekä poliittisina perusvapauksina että ihmisarvoiselle elämälle välttämättöminä taloudellisinä ja sosiaalisina oikeuksina. Ihmisoikeuskysymystä ei saa käyttää keinoitteluluntuonitoisesti tai voimapolitiikan välineenä.

Sosialidemokraattinen puolue edellyttää, että Suomi toimii edelleen aktiivisesti ETYKin päätösasiakirjan täytäntöönpanon puolesta siinä esitettyjen valtioiden välisten suhteiden periaatteiden mukaisesti.

Suomen tulee erityisesti toimia ETYK-tapahtumasarjan jatkuvuuden varamiseksi ja monenkeskisen yhteistyön muotojen ja alojen laajentamiseksi ja syventämiseksi.

Pohjoisten merialueiden sotilaallinen ja taloudellinen merkitys on viime vuosina kasvanut. Se on lisännyt kansainvälistä kiinnostusta Pohjois-Eurooppaa kohtaan ja aiheuttanut epävarmuutta alueen vakiintuneen tilanteen jatkumisesta. Turvallisuuspolitiikan perustavoitteena Pohjois-Euroopassa on edelleen oltava alueen säilyttäminen kansainvälisen jännityksen ulkopuolella. SDP tukee presidentti Kekkonen aloitetta Pohjolan ydinaseettomasta vyöhykkeestä. On tutkittava myös muita järjestelyjä alueen turvallisuuden lujittamiseksi. Yhteistyön lisäämistä alueellisella pohjalla valtioiden välillä Euroopan pohjoisosassa on pyrittävä aktiivisesti edistämään.

Sotilaallisen liennytyspolitiikan voitettavana on suuri joukko ongelmia, jotka aiheutuvat aseistuksen määrän lisääntymisestä, maantieteellisestä leviämisestä ja laadullisesta kehittelystä. Kasvavan asevarustelun ja siitä seuraavan militarisoitumisen pysäyttämiseksi on toimittava määrätietoisesti.

Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton suhteiden suotuisan kehityksen edellytyksenä on edistyminen aseidenriisuntaneuvotteluissa, jotka vaikuttavat siten myös muiden valtioiden turvallisuuteen. Strategisten aseiden rajoittamista koskeissa neuvotteluissa tulee hellittämättä jatkaa eteenpäin saavutettujen tulosten pohjalta uusien sopimusten aikaansaamiseksi ja aseistuksen supistamiseen siirtymiseksi.

Aseidenriisuntaneuvotteluissa on päästävä pitäviin sopimuksiin myös tavanomaisen aseistuksen rajoittamisen ja supistamisen alueella. SDP tuomitsee jyrkästi asekaupan ja poliittisen vaikutusvallan hankkimisen aseitoimitusten avulla.

Keski-Eurooppaan sijoitettujen asevoimien supistaminen on keskeinen osa sotilaallista liennytyspolitiikkaa, ja siihen tähtäävissä AVS-neuvotteluissa saavutetut tulokset vaikuttavat koko Euroopan turvallisuuteen. Asevoimien ja joukkojen määrä Euroopassa on saatava alennetuksi keskinäisin sopimuksin kaikkien osapuolten eduksi. Sotilaallista jännitystä on pyrittävä vähentämään myös luottamusta lisäävillä toimilla kaikkien valtioiden suhteissa.

Ydinaseiden muodostaman suuren vaaran vuoksi on seurattava valpaa, ettei ydinaseiden ja muiden aseiden välinen laadullinen raja pääse hämärtymään. Uusien joukkotuhoojaseiden kehittäminen on torjuttava. SDP tuomitsee neutroniaseiden kehittämisen ja käyttöönottamisen ja vetoaa veljespuolueisiinsa tämän vaaran torjumiseksi.

SDP vaatii ydinkokeiden täydellistä kieltämistä, jonka kiellon tehokalle valvomiselle on olemassa sekä poliittiset että tekniset edellytykset.

Ydinvoiman rauhanomaisen käytön nopea yleistyminen on lisännyt vaaraa, että rauhanomaisiin tarkoituksiin hankittua teknologiaa käytetään ydinaseiden tuottamiseen ja siten ydinaseiden levittämiseen. Tämän vaaran torjuminen edellyttää entistä pitävämpiä kansainvälisiä valvontajärjestelyjä. SDP tukee kaikkia pyrkimyksiä ydinsulkusopimuksen lujittamiseksi ja täydentämiseksi.

Yhdystyneiden Kansakuntien aseidenriisuntaa käsittelevän erityisistunnon tulosten pohjalta tulee jatkaa ponnisteluja yleismaailmallisen aseidenriisuntakonferenssin valmistelemiseksi ja koollekutsumiseksi.

6. Uusi kansainvälinen talousjärjestys ja kehitysyhteistyö

Siirtomaiden vapautumiskehityksen seurauksena esillä nousseet alkehityksen ongelmat ovat 1970-luvulla tulleet uuteen käsittelyvaiheeseen. Kehityksen ja alkehityksen ongelmat maailmantaloudessa nähdään tänään kokonaisvaltaisemmin kuin ennen ns. energiakriisin kouriintuntuvas-ti osoitettua teollisuusmaiden ja raaka-aineita tuottavien kehitysmaiden keskinäisen riippuvuussuhteen. Maailmanlaajuisen tasavertaisen yhteis-

työn välttämättömyys yhtäällä ja suunnitelmatalouden periaatteiden soveltamistarve toisaalta ovat niiden kehitysmaiden aloitteesta hyväksytyjen uutta kansainvälistä talousjärjestystä koskevien YK-päätösten keskeiset periaatteet, joiden tavoitteena on kehittyneiden ja alikehittyneiden maiden sietämättömien erojen yhteenkurominen ja ihmisarvoisten elinolojen turvaaminen koko maailman väestölle.

Sosialidemokraattinen puolue tukee kaikkia pyrkimyksiä uuden kansainvälisen talousjärjestyksen aikaansaamiseksi ja edellyttää Suomen ulkopoliitikalta aktiivisuutta tämän päämäärän hyväksi. Energiakriisin käynnistämä kapitalististen teollisuusmaiden ja kehitysmaiden vuoropuhelu ei ole vielä johtanut tyydyttäviin tuloksiin perushyödykerahastoja, valuuttakysymyksiä tai teknologian siirtoa koskevissa kysymyksissä. Kehitysmaiden oikeutettujen etujen huomioonottaminen kaikissa kansainvälistä kauppaa ja taloutta koskevissa järjestelyissä on välttämätöntä.

Uusi talousjärjestys merkitsee kansainvälisten voimavarojen ja tuotannon väistämätöntä uusjakoa. Tästä seuraavia sopeutumisvaikeuksia ei tule torjua kehitysmaiden tuotantoa vastaan suunnatuilla pysyvillä suoja-toiminna. Ilman realistista suunnitelmallisuutta ja työväenliikkeen aktiivista panosta ei maailman sopeutuminen uuteen tilanteeseen voi onnistua.

Kehitysongelmien ratkaiseminen edellyttää kehitysmaiden taloudellisen ja poliittisen riippumattomuuden tukemista. Niiden on itse saatava määrätä poliittisesta ja taloudellisesta järjestelmästäan ilman ulkopuolista sekaantumista ja painostusta. Omaehtoisen riippumattomuuden lisääminen kapitalistisesta maailmantaloudesta, sitoutumaton ulkopoliittikka ja sosialistinen yhteiskuntapoliittikka ovat osoittautuneet onnistuneimmiksi ratkaisuiksi kehitysmaissa.

YK:n kansainvälisen kehitysstrategian ja uutta kansainvälistä talousjärjestystä koskevan julistuksen teollisuusmaille vahvistama tavoite on julkisen kehitysavun nostaminen 0.7 %:iin niiden kansantulosta. Tämän mukaisesti on kehitysyhteistyömäärärahojen reaalin kasvu turvattava siten, että välittömäksi tavoitteeksi otetaan kehitysyhteistyön nykyisen vaatimattoman kansantulo-osuuden kaksinkertaistaminen viiden vuoden kuluessa.

Suomen kehitysyhteistyö on suunnattava pääasiassa köyhimpiin kehitysmaihiin ja sellaisiin, joissa yhteistyö tukee niiden omaehtoisia kehitysedellytyksiä ja joiden kehityssuunnitelmat korostavat sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja tähtäävät kansan enemmistön elinehtojen parantamiseen. Kehitysyhteistyön toteuttamisesta kohdemaassa päättää avunsaaja itse maaohjelmoinnin ja avunantajan tarjoamien voimavarojen puitteissa.

Suomen osallistuminen monenkeskiseen kehitysyhteistyöhön on toteutettava pääosin YK:n organisaatioiden kautta asettaen etusijalle järjestöt, joissa kehitysmailla itsellään on ratkaiseva päätäntävalta.

Suomen kehitysmaiden kanssa käymää **kauppaa** ja **muuta taloudellista** yhteistyötä on myös edistettävä. Yksityisen elinkeinoelämän toiminnan kehitysmaissa on **tapahduttava** valtiovallan valvonnassa ja sen on **oltava** sopusoinnussa ulkopoliittikkamme **periaatteiden** kanssa. **Kehitysyhteistyö** ja vienninedistäminen on **pidettävä** erillään **toisistaan**.

SDP katsoo, että lähivuosina Suomen kehitysyhteistyön määrällisen ja laadullisen kehittämisen on tapahduttava Kehitysyhteistyökomitean yksimielisten suositusten pohjalta.

7. Eteläinen Afrikka

Tilanne eteläisessä Afrikassa muodostaa vakavan uhan kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle. Etelä-Afrikan tasavallan rotuerottelupoliittika, sen ylläpitämä Namibian miehitys sekä Rhodesian laitton rotusortohallitus — jokainen erikseen ja kaikki yhdessä merkitsevät kansainväliselle yhteisölle ja ihmiskunnalle uhkaa ja haastetta, joihin on tehokkaasti ja päättäväisesti vastattava.

Sosialidemokraattinen puolue antaa täyden tukensa eteläisen Afrikan vapautusliikkeille niiden kamppailussa kansojensa itsenäisyyden ja oikeudenmukaisen yhteiskunnan puolesta. Puolue vaatii Suomen hallitukselta määrätietoisia ponnistuksia siirtomaavallan ja rotusorron lopettamiseksi ja itsenäityneiden kansojen avustamiseksi. Puolue edellyttää Suomen hallituksen katkaisevan YK:n yleiskokouksen päätösten mukaisesti diplomaattiset ja taloudelliset suhteensa Etelä-Afrikkaan. Kehitysyhteistyön ja taloudellisen kanssakäymisen virittämiseksi uusien valtioiden, erityisesti Namibian kanssa on ryhdyttävä tehokkaisiin toimiin.

8. Lähi-itä

Lähi-itä, jossa toisen maailmansodan jälkeen on Israelin ja arabimaiden välillä käyty jo neljä sotaa, muodostaa yhä maailmanrauhaa vakavasti uhkaavan tulenaran alueen.

Lähi-idän ongelma on ratkaistava rauhanomaisesti Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslausemien pohjalta siten, että Israel vetäytyy kaikilta vuonna 1967 miehittämiltään arabialueilta. Sen asutustoimet miehityksillä alueilla vaarantavat rauhanomaisen ratkaisun saavuttamisen. Palestiinan arabikansan oikeutettu vaatimus kansalliseen itsenäisyyden saamiseen on tunnustettava. Samalla on taattava kaikkien alueen valtioiden riippumattomuus ja turvallisuus. Laajan, kaikkien hyväksyttävissä olevan kokonaisratkaisun aikaansaaminen edellyttää Geneven

konferenssin koollekutsumista, ja siihen on kaikkien osapuolien voitava osallistua.

Sosialidemokraattinen puolue antaa täyden tukensa Suomen hallituksen pyrkimyksille myötävaikuttaa Lähi-idän ongelman ratkaisuun mainittujen periaatteiden mukaisesti. Puolue pitää hyödyllisenä Suomen panosta Lähi-idässä tarvittavien rauhanturvajoukkojen toimintaan.

9. Fasismi

Fasismi on kapitalismin äärimmäinen keino demokratian ja edistyksen tukahduttamiseksi. Oikeisto on turvautunut siihen syvissä kriisitilanteissa syrjäyttäen myös porvarillisen demokratian muodot ja instituutiot.

Toisessa maailmansodassa fasismi kärsi ratkaisevat tappionsa. Sen jälkeen Eurooppaan jääneet pesäkkeet, Espanjan ja Portugalin fasisistiset diktatuurit samoin kuin Kreikan sotilasdiktatuuri, ovat kaikki kukistuneet ja nämä maat ovat palanneet kansanvaltaisiin oloihin. Tämä on suuri voitto näiden maiden työväenliikkeelle ja kansainväliselle solidaarisuudelle.

Fasismia ei ole kuitenkaan lopullisesti kukistettu. Kapitalistisen maailman syvä lama on jälleen voimistanut oikeistolaistumista ja nostanut esiin fasisistisia ilmiöitä monissa maissa. Taistelua niitä vastaan on jatkettava.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä militarististen ja fasismin luontoisten järjestelmien nousuun monissa kehitysmaissa. Edistyksellisten voimien tukahduttamiseksi niissä kansainvälinen pääoma ja monikansalliset yritykset ovat valmiit äärimmäisiin keinoihin. Chile on tästä näkyvin ja varoittavin esimerkki. Sosialidemokraattinen puolue tuomitsee jyrkästi Chilen fasisistisen sotilashallituksen ja sen toimet työväenliikkeen ja muiden demokraattisten voimien kukistamiseksi ja kansan elinolosuhtein kurjistamiseksi. Kansainvälistä solidaarisuustoimintaa Chilen kansanvaltaisten voimien tukemiseksi on edelleen tehostettava. Suomen hallituksen tulee jatkaa ja voimistaa toimintaansa ihmisoikeuksien ja demokraattisten vapauksien palauttamiseksi Chileen. Toimia pakolaisten tukemiseksi on jatkettava. Diktatuurihallituksiin, jotka polkevat ihmisoikeuksia ja vainoavat työväenliikettä, on otettava jyrkän kielteinen kanta.

SDP tuomitsee terrorin käytön kansallisten tai kansainvälisten kiistakysymysten ratkaisemisen välineenä. Terrorismi, esiintyy se millä suunnalla tahansa, edesauttaa fasisistisia, kansanvaltaa vastaan suuntautuvia pyrkimyksiä.

10. Suomen kauppapolitiikka

Suomen kauppapolitiikan lähtökohtana tulee olla osallistuminen kan-

sainväliseen työnjakoon kansallisen riippumattomuuden säilyttämisen sekä vastavuoroisten etujen saavuttamisen pohjalta. Tavoitteeksi on asetettava kaupallis-taloudellisten suhteitten kehittäminen monipuolisesti, tasapainoisesti ja syrjimättömyyttä noudattaen kaikkien Yhdistyneitten Kansakuntien peruskirjan velvoitteita kunnioittavien valtioiden kanssa.

Kapitalistista maailmantaloutta on toisen maailmansodan jälkeen pyritty vahvistamaan laajenevan vapaakaupan avulla. Tulleja ja muita kaupan esteitä on purettu v. 1947 solmitun tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleis-sopimuksen (GATT) puitteissa toteutetuilla järjestelyillä. Kehitysmaiden erityisongelmiin GATT-järjestö ei ole kyennyt löytämään asianomaisia maita tyydyttäviä ratkaisuja.

Länsi-Euroopassa on jo 1950-luvun lopulla alkanut ja sittemmin yhä laajentunut yhdentymissuuntaus jatkunut. Poliittisten tavoitteiden ohella yhdentymisen pyrkimyksenä ja tuloksena on ollut syrjivien esteiden asettaminen liittoutumiin kuulumattomien maitten viennille. Tämä on pakottanut Suomen etsimään sellaisia kauppapoliittisia ratkaisuja, joiden avulla voitaisiin säilyttää vientimme kilpailuedellytykset sekä turvata tuotannollisten voimavarojemme suunnitelmallinen ja etujemme mukainen hyväksikäyttö. Sosialidemokraattinen puolue on näillä ehdoilla myötävaikuttanut kaupallisten ratkaisujen toteutumiseen, samalla kun se on korostanut vapaakaupasta aiheutuvien haittavaikutusten torjumisen välttämättömyyttä. Ehdottomana edellytyksenä SDP on pitänyt, että Suomi kaikissa olosuhteissa säilyttää mahdollisuudet jatkaa yya-sopimuksen velvoitteet huomioon ottavaa puolueettomuuspolitiikkaa.

Sosialidemokraattisen puolueen omaksuman kauppapoliittisen linjan mukaisesti Suomi on Euroopan sosialististen maitten kanssa toteuttanut sellaisia kaupallis-taloudellisia järjestelyjä, joiden avulla on voitu torjua Länsi-Eurooppaan suuntautuneista vapaakauppasopimuksista aiheutuva syrjintä sekä samalla estää sosialististen maitten kanssa käytävän kaupan osuuden lasku.

Kaupallisten sopimusten ohella on Euroopan sosialististen maitten kanssa solmittu kahdenkeskisiä taloudellis-tieteellisiä yhteistyösopimuksia. Näitä täydentää v. 1973 SEV-järjestön kanssa solmittu vastaavanlainen monenkeskinen yhteistyösopimus. Viime vuosina on sosialististen maitten kanssa saatettu loppuun myös tullien ja vastaavien kaupan esteiden asteettaista purkamista koskevat järjestelyt vastavuoroisten myönnötysten pohjalta (ns. KEVSOS-sopimukset).

Pienten maitten kansantaloudet ovat osoittautuneet erittäin haavoittuviksi muuttuneessa maailmantaloudellisessa tilanteessa. Toteutetut vapaakauppajärjestelyt eivät ole estäneet mm. Euroopan talousyhteisöä (EEC) ryhtymästä useilla tuotannon aloilla sellaisiin suojoitoimenpiteisiin, jotka eivät voi olla vaikeuttamatta myös Suomen vientimahdollisuuksia. Kansainvälisen laman jatkuessa ja syventyessä arvioidaan kapitalistisen

maailmantalouden turvautuvan yhä laaja-alaisempiin ja tiukempiin suoja-toimiin. Tällainen suuntaus pakottaa Suomen seuraamaan erityisen huolellisesti ulkomaankauppansa kehitysedellytyksiä sekä varautumaan ja ryhtymään riittävän ajoissa ja laajasti myös välttämättömiin suoja-toimiin ja tarvittaviin ulkomaankauppapolitiikan muutoksiin.

Toisaalta näkemys suunnitelmallisuuden tarpeesta maailmankaupassa on voittamassa alaa. Yhdistyneitten Kansakuntien hyväksymän uuden kansainvälisen talousjärjestyksen periaatteiden omaksuminen kansallisel- lällä tasolla lisää kehitysmaitten mahdollisuuksia osallistua kansainväli- seen vaihdantaan niiden kansalliset edut huomioon ottavalla tavalla.

Sosialidemokraattinen puolue pyrkii siihen, että uuden kansainvälisen talousjärjestyksen hengessä tähdätään lisääntyvän suunnitelmallisuuden soveltamiseen kansainvälisissä taloussuhteissa. Kehitysmaitten taloudel- lisen kasvun edistäminen ja yleensä oikeudenmukaisen tasapainon saa- vuttaminen maailmankaupassa edellyttää ennen muuta vauraitten teolli- suusmaitten yhteisiä ponnistuksia kansainvälisen työnjaon kehittämisek- si. Ylikansallisten yritysten toiminta vaatii tehokkaita kansainvälisiä val- vontatoimia.

Maamme ulkomaankaupan rakenteellisen tasapainottomuuden ja siitä seuraavan kansantaloutemme haavoittuvuuden torjuminen sekä täystyöl- lisyyden tavoittelemisen mahdollistavan politiikan harjoittaminen vaativat ennen muuta tuotantorakenteemme ohjattua sopeuttamista muuttuvaan kansainväliseen talouteen. Tämä edellyttää mm. pääomien käytön tehos- tamista, tuontia korvaavan teollisuuden kehittämistä ja kilpailukyyn pa- rantamista sekä valtiosääntöoikeudellisia mahdollisuuksia toteuttaa tasa- painoisen taloudellisen kasvun edellyttämiä talouspoliittisia toimia.

Ennen rakenteellisen tasapainon saavuttamista on ulkomaankaupas- samme ajoittain ilmenevien ja nimenomaan tuotantomme eräisiin arkoihin aloihin kohdistuvien häiriöitten torjumiseksi sovellettava suojajärjestel- miä. Ulkomaankaupamme turvaamista koskevaa lainsäädäntöä ja kan- sainvälisten sopimusten antamia mahdollisuuksia on käytettävä tarpeelli- sessä laajuudessa hyväksi myös rakennepolitiikkamme toteuttamisen tueksi.

Ulkomaankaupamme suhdannevaihtelujen lieventämiseksi ja täys- työllisyystavoitteen toteuttamiseksi on kauppapolitiikassamme tulevai- suudessa keskityttävä niiden käyttämättömien mahdollisuuksien kartoit- tamiseen, joita ennen muuta Neuvostoliiton kanssa allekirjoitettu pitkän aikajakson ohjelma, useitten maitten kanssa solmitut teollis-taloudelliset yhteistyösopimukset sekä ripeään teollistumiseen tähtäävät kehitysmaat tarjoavat. Suomella on pienenä puolueettomana mutta teollisesti ja tekno- logisesti pitkälle kehittyneenä maana hyvät edellytykset taloudelliseen ja teolliseen yhteistyöhön Lähi-idän, Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan maiden kanssa. Tätä kaupallista yhteistyötä ei ole aihetta tukea kehitysyh-

teistyöllä siten, että sen humanitäärisiä ja solidaarisuuslähtökohtia heikennetään.

11. Kansainvälinen työväenliike

Valtioiden keskinäisen riippuvuuden lisääntyessä kasvaa myös työväenliikkeen kansainvälisen yhteistyön merkitys. Työväenliikkeen yhteistyön keskeisinä päämäärinä ovat rauhan turvaaminen sekä työ maailman talous- ja kehitysongelmien ratkaisemiseksi.

Sosialistinen Internationaali on viime aikoina kehittänyt myönteisesti. Internationaali on tarjonnut hyödyllisen yhteistyö- ja keskusteluyhteisön demokraattista sosialismia kannattaville puolueille. Järjestön tulee edelleen lisätä yhteyksiään kehitysmaiden sosialistisiin ja vapautusliikkeisiin.

Pohjoismaiden sosialidemokraattisten puolueiden yhteistyö on merkittävää mm. siksi, että yhteiskunnalliset olot näissä maissa ovat pitkälti samantapaiset. Myös monet ongelmat ovat yhteisiä. Sen vuoksi niihin tulee etsiä yhteisiä ratkaisuja samalla kunnioittaen niitä esim. turvallisuus- ja kauppapoliittisia valintoja, joita kukin puolue on tehnyt oman maansa osalta.

Kansainvälisen jännityksen lieveneminen ja taloudellisen yhteistyön kehittyminen ovat lisänneet ammattiyhdistysliikkeen kansainvälisiä yhteyksiä yli kylmän sodan aikana syntyneiden ideologisten rajojen. Kansainvälisen pääoman aseman voimistuminen, työttömyys, inflaatio ja siirtotyöläisten vaikeudet edellyttävät ammattiyhdistysliikkeen kansainvälisen yhteistyön tehostamista.

Keskusteluyhteydet kansainvälisen työväenliikkeen piirissä ovat lisääntyneet myös eri ideologisten suuntausten välillä. SDP on saavuttanut myönteisiä kokemuksia yhteyksistään sosialististen maiden johtaviin puolueisiin.

Yhteistyö Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen kanssa on erityisen merkittävää. Ideologisista katsomuseroista huolimatta tällaiset yhteydet ovat hyödyllisiä kansainvälisen liennytyksen jatkamiselle sekä rauhan ja yhteiskunnallisen edistyksen lujittamiselle.

SDP tukee kehitysmaiden vapautusliikkeitä ja muita edistyksellisiä järjestöjä niiden taistelussa kansallisen itsemääräämisoikeuden ja demokration puolesta. Puolue tukee myös Kansainvälisen Solidaarisuussäätiön kautta näitä liikkeitä sekä poliittisesti että taloudellisesti.

**SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE —
FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI r.p.**

SÄÄNNÖT

Puolueen tarkoitus

1§

Puolueen tarkoituksena on kerätä kaikki työtä tekevät miehet ja naiset poliittiseen, taloudelliseen ja sivistykselliseen yhteistoimintaan suomalaisen yhteiskunnan rakentamiseksi kansanvaltaisten sosialististen periaatteiden ja tavoitteiden mukaan.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi puolue pyrkii periaateohjelmansa ja puoluekokousten hyväksymien toimintaohjelmien ja menettelytapapäätösten mukaisesti

työväenliikkeen yhtenäisyyden rakentamiseen kansanvaltaiselle pohjalle, palkansaajain, pienviljelijäin, pienyrittäjäin ja ammatinharjoittajain yhtenäisen poliittisen järjestäytymisen aikaansaamiseen.

sosialidemokratian tavoitteita edistävän valtiollisen ja kunnallisen toiminnan järjestämiseen ja tukemiseen,

kansanvaltaisten voimien varaan rakentuvan parlamentaarisen yhteistyön edistämiseen,

eri aloilla toimivien sosialidemokraattien luottamuksellisen yhteistyön ylläpitämiseen ja kehittämiseen, sekä

maan eri kieliryhmiä yhdistävien siteiden lujittamiseen tekemällä poliittista, taloudellista ja sivistyksellistä valistus- ja järjestäytymistyötä, valmistamalla toimintaa yleisiä vaaleja varten, järjestämällä kokouksia sekä harjoittamalla sanomalehti- ynnä muuta julkaisu- ja kustannustoimintaa.

Yhtiskunnallisen kehityksen edistämiseksi puolue harjoittaa rauhanomaista kansainvälistä yhteistoimintaa yli kansallisten ja valtiollisten rajojen ylläpitämällä suhteita varsinkin muiden maiden sosialidemokraattisiin järjestöihin.

Puolue on näiden sääntöjen mukaan järjestynyt rekisteröidyksi puolueeksi, jonka nimenä on Suomen Sosialidemokraattinen Puolue — Finlands Socialdemokratiska Parti r.p., laissa tarkoitettuna kotipaikkana Helsingin kaupunki ja toiminta-alueena koko maa.

Puolueen järjestö rakenne ja jäsen suhteet

2§

Saman kunnan alueella toimivat puolueosastot, mikäli niitä on useampia kuin kaksi, muodostavat kunnallisjärjestön. Kunnallisjärjestöt ja kunnallisjärjestöihin kuulumattomat erilliset puolueosastot liittyvät piirijärjestöiksi, jotka yhdessä muodostavat puolueen. Puolue on kiinteä liitto, jossa piirijärjestöt sekä piirijärjestöjen ja kunnallisjärjestöjen jäsenet (kunnallisjärjestöt ja puolueosastot) ovat samalla puolueen orgaaneja ja kunnallisjärjestöjen jäsenet (puolueosastot) ja kunnallisjärjestöön kuulumattomat puolueosastot piirijärjestön orgaaneja. Piirijärjestön alueena on vaalipiirin alue tai puolueuuvoston määräämä osa siitä. Helsingissä on yhdistetty kunnallis- ja piirijärjestö. Piiri- ja kunnallisjärjestöstä sekä puolueosastosta käytetään näissä säännöissä nimitystä puoluejärjestö.

Ruotsinkieliset puolueosastot voivat muodostaa keskenään ruotsinkielisiä kunnallisjärjestöjä alueilla, joissa puoluetoimikunta katsoo sellaisia tarvittavan.

Puolueosaston jäsenenä voi olla jokainen 15 vuotta täyttänyt Suomen kansalainen, joka hyväksyy puolueen tarkoituksen ja periaateohjelman, noudattaa puolueen päätöksiä ja täyttää sääntöjen mukaiset jäsenvelvollisuutensa. Jäsenenä henkilö voi olla vain yhdessä puolueosastossa.

Puolue pitää puolueosastojen jäsenistä jäsenrekisteriä, johon merkitään ainakin jäsenen henkilötiedot ja hänen maksamansa jäsenmaksut.

Kullakin puolueosaston jäsenellä tulee olla puoluetoimikunnalta saatava jäsenkirja.

3§

Piirijärjestön hyväksymisestä puolueen jäseneksi päättää puolueuuvosto. Piirijärjestöllä on oikeus saada jäsenhakemuksensa puoluekokouksen lopullisesti ratkaistavaksi.

Kunnallisjärjestön sekä puolueosaston, joka ei kuulu kunnallisjärjestöön, hyväksyy piirijärjestön jäseneksi piiritoimikunta. Kunnallisjärjestö sekä puolueosasto, joka ei kuulu kunnallisjärjestöön, voi kuulua jäsenenä vain yhteen piirijärjestöön.

Puolueosaston hyväksyy kunnallisjärjestön jäseneksi kunnallistoimikunta. Puolueosasto voi kuulua jäsenenä vain yhteen kunnallisjärjestöön.

Ruotsinkielisten kunnallisjärjestöjen ja puolueosastojen muodostamalla Ruotsalaisella Työväenliitolla on puolueessa piirijärjestön asema.

Näissä säännöissä tarkoitettuna puoluejärjestönä voi toimia vain puoluetoimikunnan luvalla rekisteröity yhdistys.

Jäsenen hyväksyminen puolueosastoon tapahtuu puolueosaston johtokunnan esityksestä, mikäli mahdollista siinä järjestyksessä, kuin jäseneksi pyrkivien kirjalliset ilmoittautumiset ovat johtokunnalle saapuneet. Jäsenen hyväksymisestä päättää puolueosaston kokous. Ennen kuin hyväksymispäätös on tehty, jäseneksi ilmoittautunut ei voi osallistua asioiden käsittelyyn puolueosaston eikä muunkaan puoluejärjestön toimielimissä.

Poliittiseen ja järjestölliseen luottamustehtävään voidaan valita vain jäsen, joka on kuulunut puolueosastoon vähintään yhden vuoden ja suorittanut siltä ajalta sääntöjen edellyttämän täyden jäsenmaksun. Tämä ei kuitenkaan koske uutta puolueosastoa eikä puolueosastosta toiseen välittömästi siirtynyttä jäsentä, joka on aikaisemmin ollut puolueosaston jäsenenä vähintään yhden vuoden.

Jos puolueosaston jäsen on jäsenenä toiseen puolueeseen kuuluvasa järjestössä tai osallistuu puolueosastoa tai puoluetta vastustavaan toimintaan taikka petollisella menettelyllä puolueosastossa tai sen ulkopuolella huomattavasti vaikeuttaa puolueosaston, kunnallisjärjestön, piirijärjestön tai puolueen toimintaa, voidaan häntä vastaan ryhtyä järjestöllisiin kurinpitotoimiin. Järjestöllisestä kurinpitotoimesta päättää puolueosaston kokous varattuaan sitä ennen asianomaiselle puolueosaston jäsenelle tilaisuuden selityksen antamiseen.

Puolueosaston järjestölliset kurinpitotoimet ovat:

huomautus,
varoitus,

jäsenoikeuksien rajoittaminen määräajaksi, kuitenkin enintään neljäkksi vuodeksi, sekä

erottaminen puolueosastosta.

Jäsen, jonka jäsenoikeuksia on rajoitettu määräajaksi, voi tänä aikana ainoastaan osallistua puolueäänestykseen sekä puolueosastonsa kokouksiin ja siellä tehtäviin päätöksiin. Tällaista jäsentä ei voida nimetä ehdokkaaksi valtiollisten vaalien eikä kunnallisvaalien ehdokasasettelua koskaan puolueäänestykseen.

Puolueosaston jäsenen erottamista samoin kuin muunkin järjestöllisiä kurinpitovaatimuksia koskevan vaateen voi 1 momentissa mainituilla perusteilla esittää myös puolue. Vaatimuksen esittämisestä, kun kysymyksessä on erottaminen, päättää puolueuuevosto. Vaatimuksen esittämisestä, kun kysymyksessä on huomautus, varoitus tai jäsenoikeuksien rajoitta-

minen määräajaksi, päättää puoluetoimikunta. Puolueneuvoston ja puoluetoimikunnan tulee varata asianomaiselle puolueosaston jäsenelle tilaisuus antaa selityksensä ja puolueosaston johtokunnalle selityksestä lausuntonsa.

Puolueosaston jäsen, joka on eronnut tai erotettu, samoin kuin jäsenoikeuksien määräaikaisen rajoittamisen kohteeksi joutunut henkilö on samalla menettänyt luottamustoimensa ja järjestöllisen edustuskelpoisuutensa puolueen kaikissa järjestöelimissä.

6 §

Piirijärjestö, joka ei täytä sääntöjen mukaisia velvollisuuksia tai toimii vastoin puolueen ohjelmaa ja puoluekokouksen tai puolueneuvoston päätöksiä, voidaan erottaa puolueesta. Erottamisesta päättää puolueneuvosto. Ennen kuin asia puolueneuvoston kokouksessa lopullisesti ratkaistaan, piirijärjestölle on varattava tilaisuus selityksen antamiseen. Jos piirijärjestö, jonka puolueneuvosto on erottanut puolueesta, ei tyydy päätökseen, sillä on oikeus vedota puoluekokoukseen toimittamalla puoluekokoukselle osoitetun kirjallisen vetoimuksensa puoluetoimikunnalle kuukauden kuluessa siitä, kun piirijärjestö on saanut erottamispäätöksestä puoluetoimikunnan kirjallisen ilmoituksen.

Mitä 1 momentissa on sanottu piirijärjestön erottamisesta puolueesta, on vastaavasti voimassa myös silloin, kun piirijärjestön kokous erottaa piirijärjestön jäsenenä olevan kunnallisjärjestön ja puolueosaston, sekä silloin, kun kunnallisjärjestön edustajiston kokous erottaa kunnallisjärjestön jäsenenä olevan puolueosaston. Kunnallisjärjestöllä ja puolueosastolla ei ole oikeutta vedota erottamispäätöksestä.

Erotettu puoluejärjestö on vailla sääntömääräisen puoluejärjestön oikeuksia erottamispäätöksestä lukien. Erottamispäätös tulee 1 momentin osalta lopullisesti voimaan, ellei mainitussa momentissa tarkoitettua vetoomusta tehdä määrättyssä järjestyksessä tai kun puoluekokous on erottamispäätöksen vahvistanut.

Ilman puoluetoimikunnan suostumusta ei erotettua kunnallisjärjestöä voida hyväksyä uudelleen jäseneksi piirijärjestöön eikä erotettua puolueosastoa piiri- tai kunnallisjärjestöön.

7 §

Puolueosaston jäsen voi erota osastostaan ilmoittamalla siitä kirjallisesti johtokunnalle tai sen puheenjohtajalle taikka suullisesti puolueosaston kokouksessa sen pöytäkirjaan merkittäväksi.

Puolueosastosta toiseen siirtyessään jäsenellä on oikeus saada jäsenkirjaansa merkintä siitä, minkä ajan hän ennen siirtymistään on ollut jäsenenä puolueosastossa.

Puoluejärjestön jäsenenä oleva järjestö ei voi erota puoluejärjestöstä eikä purkautua, jos vähintään kolme sen jäsentä sitä yhdistyksen kokouksessa vastustaa. Sama on voimassa piirijärjestön eroamisesta puolueesta ja sen purkautumisesta.

Piirijärjestön eroamisesta puolueesta on ilmoitettava kirjallisesti puoluetoimikunnalle tai sen puheenjohtajalle taikka valtuutetun välityksellä suullisesti puoluekokoukselle. Kunnallisjärjestön ja kunnallisjärjestöön kuulumattoman puolueosaston eroamisesta piirijärjestöstä on ilmoitettava kirjallisesti piiritoimikunnalle tai sen puheenjohtajalle taikka valtuutetun välityksellä suullisesti piirijärjestön kokoukselle sekä puolueosaston eroamisesta kunnallisjärjestöstä kirjallisesti kunnallistoimikunnalle tai sen puheenjohtajalle taikka valtuutetun välityksellä suullisesti kunnallisjärjestön edustajiston kokoukselle.

Päättävät ja toimeenpanevat elimet

8§

Päättävinä toimieliminä puolueen järjestörakenteessa ovat puolueosaston kokous, kunnallisjärjestön edustajiston kokous, piirijärjestön kokous, Ruotsalaisen Työväenliiton liittokokous ja liittoneuvoston kokous, puoluekokous sekä puolueuuvosto.

Puolueosaston syyskokous valitsee puolueosaston johtokunnan, kunnallisjärjestön edustajiston syyskokous kunnallistoimikunnan, piirijärjestön syyskokous piiritoimikunnan, varsinainen puoluekokous puoluetoimikunnan, joista kukin toimii järjestönsä lainmukaisena hallituksena.

Puolueosaston johtokuntaan, kunnallistoimikuntaan ja piiritoimikuntaan valitaan erikseen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja muut jäsenet sekä puoluetoimikuntaan erikseen puoluetoimikunnan puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa, puoluesihteeri ja muut varsinaiset ja varajäsenet siten kuin jäljempänä määrätään.

Milloin kunnan alueella on vain yksi puolueosasto, tämän puolueosaston johtokunnan on hoidettava alueellaan myös kunnallistoimikunnalle kuuluvat tehtävät ja puolueosaston hoidettava vastaavasti kunnallisjärjestölle kuuluvat tehtävät. Jos puolueosastoja on kunnassa kaksi, on niiden syyskokousten asetettava puolueosastojen jäsenmäärien suhteessa valittava enintään kaksitoista jäseninen paikallistoimikunta huolehtimaan kunnallisjärjestölle kuuluvien tehtävien hoitamisesta kunnan alueella. Tarvittaessa voidaan tällaiseen paikallistoimikuntaan valita kolme varajäsentä.

Toiminnan rahoittaminen

9§

Puolueosaston jäsenen on suoritettava kalenterikuukausittain määräytyvä jäsenmaksu, jonka varsinainen puoluekokous vahvistaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tähän jäsenmaksuun, jota kutsutaan täydeksi jäsenmaksuksi, sisältyy puolueosaston, kunnallisjärjestön, piirijärjestön ja puolueen jäsenmaksu. Eri orgaaneille tulevan osuuden täydestä jäsenmaksusta määrää puolueenuevosto.

Ensimmäinen täysi jäsenmaksu on suoritettava siltä kalenterikuukaudelta, jona maksuvelvollinen on hyväksytty puolueosaston jäseneksi.

Anomuksesta voidaan asevelvollisuutta suorittava, työttömänä tai tilapäisesti työkyvyttömänä oleva puolueosaston jäsen puolueosaston päätöksellä vapauttaa 1 momentissa mainituista maksuista, ei kuitenkaan pidemmäksi ajaksi, kuin minkä asevelvollisuus, työttömyys tai työkyvyttömyys todistettavasti kestää. Kuutta kuukautta lyhyemmältä ajalta jäsenmaksuvapautusta ei voida myöntää.

Puolueosaston jäsen, joka elää yksinomaan kansaneläkkeen varassa, voidaan puolueosaston päätöksellä vapauttaa kokonaan 1 momentissa mainituista maksuista.

Jäsen, joka 60 vuotta täytettyään on suorittanut täyden jäsenmaksun vähintään 25 vuodelta tai on täydestä jäsenmaksusta edellä mainituissa tapauksissa vapautettu, on puolueosaston päätöksellä vapautettava kaikista jäsenmaksuista. Vapauttamisesta on viipymättä tehtävä ilmoitus piiritoimikunnalle, jonka pyynnöstä puoluetoimikunta antaa jäsenelle vapaajäsenkortin.

Erikoistarpeisiin, kuten kokous-, vaalivalmistelu, kurssitoiminta ynnä muiden sellaisten kulujen peittämiseen, on puoluejärjestöillä oikeus hankkia varoja määräämällä jäsentensä suoritettavaksi tehokkaan toiminnan kannalta välttämättömiä jäsenmaksuja.

Puolueen ylimääräisistä jäsenmaksuista päättää puolueenuevosto. Puolueen täysi jäsenmaksu vahvistetaan noudattamalla enintään neljää maksuluokkajärjestelmää.

Tämän pykälän säännökset eivät loukkaa jo saavutettuja jäsenoikeuksia.

10§

Jäsenmaksut suoritetaan jäsenmaksujen keräilytilille, josta puolueosastolle, kunnallisjärjestölle, piirijärjestölle ja puolueelle maksetaan puolueenuevoston määräämät osuudet.

Jäsenmaksut on suoritettava jäsenmaksujen keräilytilille kahdesti vuodessa viimeistään huhti- ja lokakuun loppuun mennessä.

Puolueosasto, joka ei määraajan kuluessa ole suorittanut kunnallisjärjestölle tai piirijärjestölle tulevia ylimääräisiä maksuja, voi menettää jäsenoikeutensa siksi, kunnes maksamatta olevat jäsenmaksut on suoritettu.

Piirijärjestö, kunnallisjärjestö ja puolueosasto eivät suorita muita kuin 9 §:n 6 momentin tarkoittamia ylimääräisiä jäsenmaksuja.

11 §

Puolue voi omistaa osakkeita ja muita arvopapereita, hallita ja omistaa kiinteistöjä, harjoittaa majoitus-, ravitsemus-, elokuva-, teatteri- ja kirja-kauppaliikettä, vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä toimeenpanna arpajaisia ja varainkeräyksiä. Tarvittaessa puolue hankkii taloudelliselle toiminnalleen asianomaisen luvan.

Ennen kuin puoluejärjestöt päättävät kiinteistöjen rakentamisesta, laajentamisesta tai luovutuksesta taikka muuta huomattavaa taloudellista toimintaa tai yritystä koskevasta asiasta, niiden tulee neuvotella siitä puolueuetoimikunnan kanssa ja käyttää hyväkseen puolueen tarpeen mukaan suosittelemaa asiantuntija-apua.

Puoluekokous

12 §

Puolueen päättävältä käyttää puoluekokous, ei kuitenkaan niissä asioissa, jotka näiden sääntöjen mukaan kuuluvat puolueuueuvostolle, eikä myöskään niissä asioissa, jotka näiden sääntöjen mukaan on ratkaistava puolueäänestyksellä.

Varsinainen puoluekokous pidetään joka kolmas vuosi, vuoden alku-puoliskolla. Kokouspaikasta ja -ajasta päättää puolueuetoimikunta. Varsinai-sesta puoluekokouksesta on viimeistään kuusi kuukautta ennen puolue-kokouksen alkua ilmoitettava puoluelehdissä tai kirjallisella kutsulla puo-luejärjestöille. Yhdistyslaissa tarkoitettu kokouskutsu on julkaistava puo-luelehdissä viimeistään kaksi kuukautta ennen kokousta.

Ylimääräinen puoluekokous on pidettävä, kun varsinainen puolueko-kous on niin päättänyt tai vähintään kaksi kolmasosaa puolueuueuvoston jäsenistä tai vähintään viisi piirijärjestöä tai vähintään yksi kolmasosa pii-rijärjestöistä sitä tiettyä erityisesti ilmoitettua asiaa varten puolueuetoimi-kunnalta kirjallisesti vaatii taikka kun puolueuetoimikunta katsoo sen tar-peelliseksi. Piirijärjestössä päättää asiasta piirijärjestön kokous. Ylimää-

räisen puoluekokouksen ilmoittamisesta ja kutsun laatimisesta on vastavasti voimassa, mitä edellä on varsinaisesta puoluekokouksesta määrätty.

Kiireellisissä tapauksissa puolueenuevosto voi päättää sellaisen ylimääräisen puoluekokouksen pitämisestä, jossa edustajina ovat edelliseen puoluekokoukseen valitut edustajat. Kutsu, jossa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat, on julkaistava puoluelehdissä vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta.

13§

Aloitteita puoluekokoukselle voi tehdä puolueosaston jäsen, puolueosasto, kunnallisjärjestö, piirijärjestö, puolueenuevosto, puoluetuimikunta ja puolueen eduskuntaryhmä.

Puolueosaston jäsenen aloite, jota puolueosasto ei ole kannattanut tai joka on lähetetty suoraan puoluetuimikunnalle, voidaan puoluetuimikunnan harkinnan mukaan ottaa puoluekokouksesitysten listalle, jos sillä katsotaan olevan yleisempää merkitystä.

Puoluekokoukselle tarkoitetut aloitteet on toimitettava puoluetuiminnalle vähintään viisi kuukautta ennen sen kalenterikuukauden alkua, jona puoluekokous pidetään. Määräaikana saapuneista aloitteista on puoluetuimikunnan annettava lausuntonsa.

Puoluekokousaloitteet ja niihin liittyvät lausunnot painatetaan ja toimitetaan puoluejärjestöille esitysvihkona viimeistään kaksi kuukautta ennen sen kalenterikuukauden alkua, jona puoluekokous pidetään.

14§

Puhe-, esitys- ja äänioikeus puoluekokouksessa on jokaisella valtuutetulla kokousedustajalla, joka on valittu jäljempänä määrättyllä tavalla.

Puhe- ja esitysoikeus puoluekokouksessa on puoluetuimikunnan jäsenillä ja varajäsenillä, puolueen tilintarkastajain puheenjohtajalla, sosiaalidemokraattisten naisten ja sosiaalidemokraattisen nuorison keskusjärjestöjen edustajilla sekä puolueen eduskuntaryhmän edustajalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus puoluekokouksessa on puolueenuevoston ja eduskuntaryhmän jäsenillä, puolueeseen kuuluvilla valtioneuvoston jäsenillä, puoluetuimistoa edustavilla valtuutetuilla toimitsijoilla, piirituimikuntien edustajilla ja piirisihteereillä, puoluelehtien valtuutetuilla edustajilla, Suomen Sosiaalidemokraattisen Opiskelijanuorison Keskusliitto r.y:n ja Suomen Sosiaalidemokraattinen Raittiusliitto r.y:n valtuutetuilla edustajilla sekä kotimaisilla ja ulkomaisilla kutsuvierailla.

Varsinaisen puoluekokouksen tehtävänä on, kuultuaan puoluetoimikunnan selostuksen vallitsevasta yleisestä tilanteesta ja puolueen tilasta,

1) käsitellä ja vahvistaa puolueen toimintakertomus sekä tilintarkastajien antamien lausuntojen perusteella tilinpäätökset edellisen varsinaisen puoluekokouksen jälkeen kuluneilta kalenterivuosilta,

2) päättää tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä puoluetoimikunnalle ja muille vastuuvollisille,

3) käsitellä puolueen eduskuntaryhmän toimintakertomus,

4) valita puolueuueuvoston puheenjohtaja, ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja sekä puolueuueuvoston jäsenet ja varajäsenet näiden sääntöjen 32 §:ssä määrättyllä tavalla,

5) käsitellä puolueuueuvoston puheenjohtaja, ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja ja puoluesihteerin sekä puoluetoimikunnan varsinaiset ja varajäsenet näiden sääntöjen 37 §:ssä määrättyllä tavalla,

6) valita kolme tilintarkastajaa, jotka keskuudestaan nimeävät yhden puheenjohtajakseen, sekä kaksi varatilintarkastajaa,

7) vahvistaa puolueen täyden jäsenmaksun suuruus ja maksuluokat,

8) päättää puoluekokousedustajille ja puolueuueuvoston jäsenille maksettavista matka- ja kokouspäivärahoista,

9) käsitellä sääntöjen 13 §:n esitykset,

10) päättää suorittamansa tilannearvion perusteella kulloinkin tarpeellisista taloudellisista, poliittisista ja järjestöllisistä tehtävistä,

11) käsitellä esille tulevat sääntömuutokset,

12) päättää muista näiden sääntöjen mukaan varsinaisen puoluekokouksen ratkaistaviin kuuluvista asioista.

Muu kuin edellä 1 momentissa mainittu asia voidaan ottaa puoluekokouksessa käsiteltäväksi, jos kokousedustajien kahden kolmanneksen enemmistö siihen suostuu.

Puoluekokouksessa on jokaisella valtuutetulla kokousedustajalla, joka on valittu jäljempänä mainitulla tavalla, yksi ääni. Milloin vähintään 1/10 äänioikeutetuista kokousedustajista niin vaatii, kokouksessa on toimitettava nimiyhdistys tai vaali suljetuin lipuin siten, että kullakin kokousedustajalla on se kokonaisella luvulla ilmaistu äänimäärä, joka saadaan, kun asianomaisen vaaliyhtymän puolueosastojen jäsenmäärä jaetaan yhtymästä valittujen edustajain luvalla.

Vaalit suoritetaan vaadittaessa suljetuin lipuin niin, että kuhunkin lippuun merkitään vaalisalaisuutta loukkaamatta äänestykseen osallistuvan

henkilön edustama äänimäärä, ennenkuin se leimataan jaotetaan vastaan vaaliurna. Avustavana elimenä vaalissa toimii kokouksen asettama vaalilautakunta.

Äänen jakautuessa tasan tulee päätökseksi se mielipide, johon puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaaleissa ja suljetuissa lippuäänestyksissä, joissa ratkaisee arpa.

Tarkistusluettelona nimiäänestyksissä ja suljetuin lipuin tapahtuvissa vaaleissa käytetään puolueoimikunnan laatimaa edustajaluetteloa, johon kokousedustajain äänimäärät on merkitty.

Puolueäänestys

17§

Puolueäänestys toimitetaan, ellei jäljempänä toisin määrätä:

1) puoluekokousedustajien valitsemiseksi (puoluekokousedustajien vaali),

2) kansanedustajaehdokkaiden nimeämiseksi (kansanedustajaehdokkaiden vaali),

3) presidentin valitsijamiesehdokkaiden nimeämiseksi (valitsijamiesehdokkaiden vaali),

4) kunnallisvaaliehdokkaiden nimeämiseksi (kunnallisvaaliehdokkaiden vaali).

Valtakunnallisen puolueäänestyksen toimittamisesta muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa päättää puolueuuvosto.

18§

Äänioikeutettu puolueäänestyksessä on jokainen henkilö, joka on hyväksytty jäseneksi kunnallis- tai piirijärjestöön kuuluvaan puolueosastoon kolme kuukautta ennen sen kalenterivuosisipuliskon päättymistä, jolta 25 §:n 4 momentissa tarkoitetut tiedot jäsenrekisteristä on saatu, edellyttäen, että henkilö on maksanut täyden jäsenmaksun liittymis- ja kolmelta seuraavalta kuukaudelta.

Kunkin jäsenen kohdalla on tämän lisäksi äänioikeutta määrättäessä otettava huomioon 25 §:n 4 momentin aikamääräys.

19§

Puolueäänestys toimitetaan puoluekokousedustajien, kansanedusta-

jaehdokkaiden ja valitsijamiesehdokkaiden vaalissa vaalipiireittäin ja kunnallisvaaliehdokkaiden vaalissa kunnittain. Jos samassa valtiolisessa vaalipiirissä on useampia piirijärjestöjä, järjestää ja määrää puolue-toimikunta niiden välisen yhteistoiminnan, jolleivät piirijärjestöt keskenään asiasta sovi.

20 §

Vaalipiireittäin toimitettavan puolueäänestyksen keskuslautakuntana on asianomaisen piirijärjestön piiritoimikunta ja kunnittain toimitettavan puolueäänestyksen keskuslautakuntana kunnallistoimikunta.

Puolueäänestystä varten nimetään kuhunkin kuntaan tarvittava määrä viisijäsenisiä vaalilautakuntia puolue-toimikunnan ohjeiden mukaisesti. Vaalilautakuntien jäsenet valitsee kunnallistoimikunta. Puolue-toimikunta ja omalla alueellaan myös piiritoimikunta voi tarpeen vaatiessa asettaa valtuutettuja vaalitarkkailijoita.

21 §

Puolueen jäsenrekisterin perusteella puolueosastoittain laadittuun äänestysluetteloon merkitään jokainen jäsenrekisteriin merkitty puolueosaston jäsen, joka on äänioikeutettu puoluekokousedustajaa vaalissa.

Äänestysluettelo laaditaan jäsenrekisterin ja puolueäänestystä edeltävän viimeisen jäsenmaksutilityksen perusteella.

Puolue-toimikunta laatii äänestysluettelon perustana olevan jäsenrekisteristä laadittavan pohjaluettelon, joka on jaoteltu piirijärjestöittäin, kunnallisjärjestöittäin ja puolueosastoittain.

Suoritettuaan pohjaluettelon tarkistuksen ja tehtyään siihen äänioikeuden sääntöjen mukaisen käytön vaatimat muutokset, piiritoimikunta vahvistaa äänestysluettelon noudatettavaksi puolueäänestyksessä.

22 §

Vaalilautakunnalla on oikeus äänestystilaisuudessa lisätä äänestysluetteloon puolueosaston jäsen, joka osoittaa jäsenkirjan ja erikseen annettavan jäsenmaksun suorittamista osoittavan kuitin perusteella olevansa äänioikeutettu.

23 §

Puolueäänestys toimitetaan kunnallis- tai paikallistoimikunnan mää-

raamissa äänestyspaikoissa, joissa äänestyksen toimittamista valvoo tehtävään määrätty vaalilautakunta. Äänestyksen toimittamisajankohdan määrää puolueitoimikunta. Puolueäänestykset toimitetaan suljetuilla lipuilla. Äänestystä varten on äänestyspaikalla varattava aikaa vähintään kolme tuntia.

Vaaliin saa osallistua henkilö, jonka nimi on äänestysluettelossa ja joka esittää vaalilautakunnalle jäsenkirjan, josta jäsenyyttä koskevat tiedot ilmenevät, sekä tarpeellisen selvityksen maksetuista jäsenmaksuista, kuitenkin ottaen huomioon, mitä edellä 22 §:ssä on määrätty.

Piiritoimikunta tai kunnallisvaaliehdokkaiden vaalissa kunnallis- tai paikallistoimikunta painattaa puolueäänestystä varten vaalilipun, johon ehdokkaat on asetettu aakkosjärjestyksessä.

Samassa puolueäänestyksessä saa äänioikeutettu äänestää vain kerran. Äänestysluetteloon ja jäsenkirjaan on tehtävä merkintä äänioikeuden käyttämisestä.

Puolueitoimikunta ja piiritoimikunta antavat tarkemmat ohjeet puolueäänestyksen toimittamisesta.

Edellä mainitusta poiketen puolueäänestys voidaan suorittaa myös postiäänestyksenä näiden sääntöjen 17§:n 2—4 kohdassa mainituissa tapauksissa puolueitoimikunnan luvalla erikseen vahvistettuja vaaliohjeita noudattaen.

Ehdokasasettelu

24 §

Oikeus asettaa ehdokkaita puolueäänestyksiin on puolueosastoilla. Ehdokkaat nimetään puolueosastojen kokouksissa ja ilmoitetaan kunnallistoimikunnalle tai paikallistoimikunnalle ja piiritoimikunnalle oikeaksi todistetulla pöytäkirjanotteella.

Ehdokkaaksi voidaan nimetä puolueosaston jäsen, joka täyttää 4 §:n 2 momentissa tarkoitetut kelpoisuusedellytykset.

25§

Piirijärjestöjen puoluekokousedustajaa vaalit suoritetaan piirijärjestöittäin ja vaaliyhtymittäin.

Jokainen piirijärjestöön kuuluva kunnallisjärjestö, jonka alaisten puolueosastojen henkilöjäsenluku on yhteensä vähintään 200, muodostaa vaalissa itsenäisen vaaliyhtymärt. Jokaisesta vaaliyhtymästä valitaan puoluekokoukseen yksi edustaja jokaista täyttä 200 vaaliyhtymän alaisten puolueosastojen henkilöjäsentä kohden.

Kunnallisjärjestöllä, josta ei sen alaisten puolueosastojen henkilöjäsenluvun pienuuden vuoksi valita edustajaa, on oikeus liittyä vaaliyhtymäksi lähinnä sijaitsevien yhden tai useamman kunnallisjärjestön tai kunnallisjärjestöön kuulumattoman puolueosaston kanssa. Tällaisesta vaaliyhtymästä valitaan edustaja tai edustajia samojen perusteiden mukaan kuin 2 momentissa tarkoitettusta kunnallisjärjestöstä. Vaaliyhtymän voivat muodostaa myös yksi tai useampi sellainen puolueosasto, joka ei kuulu kunnallisjärjestöön. Samaan vaaliyhtymään tulevien järjestöjen on edustettava mikäli mahdollista alueellisesti yhtenäistä osaa piiristä. Vaaliyhtymän perustamisesta päättää piiritoimikunta.

Tässä pykälässä tarkoitettuja henkilölukuja laskettaessa on perusteeksi otettava jäsenrekisteristä saatavat tiedot siltä kalenterivuoden puoliskolta, jolta jäsenmaksut tulee suorittaa puolueelle viimeistään kolme kuukautta ennen vaalia.

25a§

Piirijärjestön kokous hyväksyy vaalien perusteella edustajat puoluekokoukseen. Piiritoimikunta tiedottaa sen jälkeen vaalien tulokset puolueosastoille ja toimittaa edustajavaltakirjat puoluetoimikunnalle viimeistään 14 päivää ennen puoluekokousta.

Jollei valittu edustaja voi osallistua puoluekokoukseen, piiritoimikunnan tulee antaa valtakirja äänimäärässä lähinnä seuraavalle. Jos edustaja on valittu ilman äänestystoimitusta, valtakirja annetaan vaaliyhtymän asettamalle varamiehelle.

Valtakirjojen ennakotarkastuksen puoluekokousta varten suorittavat puoluetoimikunnan määräämät valtakirjojen tarkastajat.

26 §

Kansanedustajain vaalissa listoille asettamisesta ja vaaliliiton muodostamisesta päätellen piirijärjestön tai sen valtuuttaman piiritoimikunnan kokouksessa vaalikelpoisuudesta annettuja säädöksiä ja puoluetoimikunnan ohjeita noudattaen.

Listoille asettelussa on noudatettava puolueäänestyksen tulosta, kuitenkin siten, että piirikokouksella on oikeus puoluetoimikunnan suostumuksella, mikäli erityisen painavien syiden katsotaan sitä vaativan, asettaa listoille puolueen kansanedustajaehdokkaaksi muitakin vaalipiirissä puolueäänestyksessä ehdokkaina olleita, ei kuitenkaan enempää kuin 1/5 niiden henkilöiden määrästä, jotka puolue vaalipiirissä asettaa ehdokkaik-

seen. Tällaisessa tapauksessa on varattava listoilta poistettavaksi ehdote-
tuille tilaisuus tulla kuulluksi.

Valituksen puolueäänestystä ja listoille asettelua vastaan ratkaisee
puoluetoimikunta, jonka on käsiteltävä tätä koskevat asiat erittäin kiireelli-
sinä.

27§

Ehdokkaiden asettamisesta tasavallan presidentin valitsijamiesten
vaaleihin on soveltuvin kohdin voimassa, mitä näissä säännöissä on mää-
rätty kansanedustajaehdokkaiden vaaleista. Ohjeet vaalia varten antaa
puoluetoimikunta, sitten kun puoluekokous tai puoluekokousten väliaikoi-
na puolueuuvosto on käsitellyt asian.

28§

Puolueen ehdokkaat kunnallisvaaleja varten asetetaan kunnittain. Jos
ehdokkaita on enemmän kuin listoille voidaan asettaa, on toimitettava
puolueäänestys.

Listoille asettelussa on noudatettava puolueäänestyksen tulosta, kui-
tenkin siten, että piiritoimikunnalla on oikeus kunnallisjärjestön edustajis-
ton tai sen suostumuksella kunnallistoimikunnan aloitteesta, mikäli erityi-
sen painavien syiden katsotaan sitä vaativan, asettaa listoille puolueen
kunnallisvaaliehdokkaiksi muitakin puolueäänestyksessä ehdokkaina ol-
leita, ei kuitenkaan enempää kuin 1/5 ehdokkaiden koko määrästä. Tällai-
sissa tapauksissa piiritoimikunnan on varattava listoilta poistettaviksi eh-
dotetuille tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Listoille asettamisen ja vaaliliiton muodostamisen toimittaa kunnallis-
toimikunta tai paikallistoimikunta puoluetoimikunnan ja piirijärjestön pää-
töksiä ja ohjeita noudattaen.

Valitukset puolueäänestystä ja listoille asettelua vastaan ratkaisee piiri-
toimikunta, jonka on käsiteltävä tätä koskevat asiat erittäin kiireellisinä.

29§

Puolueosaston jäsenenä, joka katsoo, että puolueäänestyksessä on
harjoitettu vaalivilppiä tai muutoin menetelty vastoin lakia, sääntöjä ja
vahvistettuja ohjeita, on oikeus vedota asiassa piiritoimikuntaan. Piiritoi-
mikunnalle osoitettu kirjalliseen muotoon laadittu vetoamus on toimitet-

tava perille viimeistään viikon kuluessa siitä päivästä lukien, jona vaali on loppuun suoritettu.

Jos piiritoimikunta vetoomuksen johdosta tai valtuutettujen vaalitarkkailijoiden tekemien ilmoitusten perusteella toteaa, että vaalissa on tapahtunut virheellisyys, joka ilmeisesti on voinut ratkaisevasti vaikuttaa vaalin tulokseen, sen on määrättävä toimitettavaksi uusi vaali. Määräystä uuden vaalin toimittamisesta on viivytyksettä noudatettava.

Mikäli puolueosaston jäsen ei tyydy piiritoimikunnan tekemään päätökseen asiassa, hänellä on oikeus saattaa asia puolueitoimikunnan päätettäväksi.

Vetoomuksen puolueäänestystäjä listoille asetelua vastaan ratkaisee puolueitoimikunta, kun on kysymys eduskunta- ja presidentin valitsijamiesehdokkaiden ehdokasasettelusta. Piiritoimikunnalle osoitetut vetoomukset on viipymättä toimitettava piiritoimikunnan lausunnon kera edelleen puolueitoimikunnalle.

30 §

Puoluekokousedustajien vaalissa voi kukin äänioikeutettu äänestää enintään niin monta ehdokasta, kuin vaaliyhtymästä valitaan edustajia.

Eduskuntavaalien ehdokasasetteluäänestyksessä kukin äänioikeutettu voi äänestää enintään niin monta ehdokasta, kuin vaalipiirissä viimeksi puolueen kansanedustajia valittiin, lisättynä kahdella. Niissä vaalipiireissä, joissa viimeksi valittiin puolueen kansanedustajia vähemmän kuin viisi, voi kukin äänioikeutettu äänestää enintään seitsemää.

Kunnallisvaalien ehdokasasetteluäänestyksessä kukin äänioikeutettu voi äänestää enintään niin monta ehdokasta, kuin kunnassa viimeksi valittiin puolueen kunnallisvaltuutettuja, lisättynä kahdella.

Puolueneuvosto

31 §

Puolueneuvoston kevätkokous pidetään vuoden alkupuoliskolla ja syyskokous vuoden jälkipuoliskolla vuosittain. Kokouspaikasta ja -ajasta päättää puolueitoimikunta. Puolueneuvoston ylimääräinen kokous on pidettävä, jos vähintään 1/3 puolueneuvoston varsinaisista jäsenistä tai 1/3 piirijärjestöistä sitä erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii tai jos puolueitoimikunta katsoo sen tarpeelliseksi.

Puolueneuvoston kokouksen kutsuu koolle puolueitoimikunta. Kokouskutsu lähetetään piirijärjestöille kirjallisena viimeistään kolme päivää ennen kokousta.

32 §

Puolueneuvostoon kuuluu varsinaisen puoluekokouksen erikseen valitsemalla puheenjohtajan ja ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan lisäksi varsinaisen puoluekokouksen valitsevat varsinaiset jäsenet, yksi kultakin piirin puolueosastojen yhteenlasketun jäsenmäärän alkavalta 1500 luvulta. Samoin perusteiden varsinaisen puoluekokous valitsee puolueneuvoston varajäsenet, jotka kutsutaan puolueneuvoston kokouksiin siinä järjestyksessä, kuin heidät on tehtävään valittu. Piirijärjestöjen kokouksilla on oikeus esittää ehdokkaita.

Puolueneuvoston jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on ajoissa ilmoitettava esteestään piiritoimikunnalle ja puolueneuvoston puheenjohtajalle, jonka tulee kutsua samaa vaalipiiriä edustava varajäsen estyneen tilalle.

Jos puolueneuvoston jäsen muuttaa pois edustamansa vaalipiirin alueelta tai muista syistä on pysyvästi estynyt osallistumaan puolueneuvoston kokouksiin, puolueneuvoston puheenjohtajan on kutsuttava hänen tilalleen puolueneuvostoon samasta vaalipiiristä oleva varajäsen.

Puoluetoimikuntaan kuuluva henkilö ei voi kuulua puolueneuvostoon puheenjohtajana, jäsenenä eikä varajäsenenä.

33 §

Edellisessä pykälässä tarkoitettuja jäsenlukuja laskettaessa on perustaksi otettava siltä kalenterivuoden puoliskolta jäsenrekisteristä saatavat tiedot, jotka ovat perustana puoluekokousedustajien henkilölukuja laskettaessa.

34 §

Puolueneuvoston kokouksessa on jokaisella saapuvilla olevalla äänivaltaisella jäsenellä yksi ääni. Vaadittaessa on äänestys toimitettava suljetuin lipuin. Äänen jakautuessa tasan tulee päätökseksi se mielipide, johon puheenjohtaja on yhtynyt, paitsi vaaleissa ja suljetuissa lippuäänestyksissä, joissa ratkaisee arpa.

35 §

Puhe-, esitys- ja äänioikeus puolueneuvoston kokouksessa on jokaisella edellä 32 §:n 1 momentissa määrättyllä tavalla valitulla jäsenellä.

Puhe- ja esitysoikeus puolueuuvoston kokouksessa on puolue toimikunnan jäsenillä ja varajäsenillä, puolueen tilintarkastajain puheenjohtajalla sekä puolueen eduskuntaryhmän edustajalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus puolueuuvoston kokouksessa on puolueeseen kuuluvilla valtioneuvoston jäsenillä, puolueen eduskuntaryhmän valtuutetuilla edustajilla, puolue toimistoa edustavilla valtuutetuilla toimitsijoilla, piiritoimikuntien edustajilla ja piirisihteereillä, puoluelehtien valtuutetuilla edustajilla, sosialidemokraattisen naisliikkeen, Sosialidemokraattisen Nuorison Keskusliitto r.y:n, Suomen Sosialidemokraattisen Opiskelijanuorison Keskusliitto r.y:n, Nuorten Kotkain Keskusliitto r.y:n ja Suomen Sosialidemokraattinen Raittiusliitto r.y:n valtuutetuilla edustajilla sekä läsnäolo-oikeus henkilöillä, joille puolueuuvoston puheenjohtaja ennen kokousta toimitetun kirjallisen pyynnön perusteella sellaisen oikeuden myöntää.

36§

Puolueuuvoston tehtävänä on

1) päättää suorittamiensa tilannearviointien perusteella kulloinkin tarpeellisista taloudellisista, poliittisista ja järjestöllisistä ratkaisuista, antaa ohjeita puoluekokouspäätösten soveltamisesta ja ratkaista puolue toimikunnan puolueuuvostolle alistamat menettelytapakysymykset,

2) nimetä puolueen ehdokas tasavallan presidentiksi ja päättää puolueen osallistumisesta hallitukseen näiden sääntöjen 44 §:ssä määrättyllä tavalla,

3) hyväksyä talousarvio seuraavaa kalenterivuotta varten,

4) hyväksyä toimintasuunnitelma seuraavaa kalenterivuotta varten,

5) päättää täyden jäsenmaksun eri orgaaneille tulevasta osuudesta sekä mahdollisista ylimääräisistä jäsenmaksuista,

6) tarkastaa ja puoluekokousta varten omasta puolestaan hyväksyä puolueen toimintakertomus sekä tilintarkastajain antaman lausunnon perusteella päättyneen kalenterivuoden tilit,

7) puoluekokousta varten omasta puolestaan käsitellä puolueen eduskuntaryhmän kertomus päättyneeltä kalenterivuodelta,

8) ratkaista kiinteistön ostamista tai myymistä taikka kiinnittämistä koskevat asiat,

9) evästä asianomaisia puolue- ja muita elimiä puoluelehdistöä ja puolueen harjoittamaa taloudellista toimintaa koskevissa asioissa,

10) päättää muista näiden sääntöjen mukaan puolueuuvoston ratkaistaviin kuuluvista asioista, kuten piirijärjestön hyväksymisestä puolueen jäseneksi, puolueosaston jäsenen erottamista koskevan vaatimuksen esittämisestä ja piirijärjestön erottamisesta puolueesta.

Puolueneuvostolla on oikeus milloin hyvänsä tarkastuttaa puolueen varainhoidon tila ja kirjanpito ja, jos tarkastuksen tulos antaa siihen aihetta, erottaa puoluevirkailla ja päättää ryhdyttäväksi muihin tarpeellisiksi katsottuihin toimenpiteisiin.

Edellä kohdassa 6 ja 7 mainitut asiat voidaan käsitellä vain puolueneuvoston kevätkokouksessa ja kohdassa 3, 4 ja 5 mainitut asiat vain puolue-neuvoston syyskokouksessa.

Puoluetoimikunta

37 §

Puolueen täytäntöönpanevana elimenä ja lainmukaisena hallituksena on puoluetoimikunta, johon kuuluu varsinaisen puoluekokouksen erikseen valitsemien puoluetoimikunnan puheenjohtajan, ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan ja puoluesihteerin lisäksi yhdeksän varsinaista jäsentä, joista yksi valitaan ruotsinkielisten puoluejärjestöjen piiristä. Puoluekokous voi lisäksi valita puoluetoimikunnan jäsenille enintään viisi varajäsentä, jotka puoluetoimikunnan puheenjohtaja kutsuu puoluekokouksen valitsemassa järjestyksessä niiden puoluetoimikunnan jäsenten tilalle, jotka ovat valtioneuvoston jäseniä tai muusta syystä pysyvästi estyneitä osallistumaan puoluetoimikunnan työhön. Kaikki puoluetoimikunnan jäsenet valitaan tarvittaessa suljetulla lippuäänestyksellä.

Määräys, ettei valtioneuvoston jäsenenä oleva henkilö voi sinä aikana toimia puoluetoimikunnan jäsenenä, ei koske puoluetoimikunnan puheenjohtajaa.

Puoluetoimikunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtajan tai yhden varapuheenjohtajan lisäksi vähintään kuusi muuta jäsentä on läsnä.

Puoluetoimikunnan jäsenyys on palkaton. Puheenjohtajalle voidaan maksaa palkkiota tai palkkaa.

Puolueneuvoston puheenjohtajalla, puolueen eduskuntaryhmän puheenjohtajalla ja valtioneuvoston jäsenenä olevilla puolueen edustajilla on puoluetoimikunnan kokouksissa puhe- ja esitysoikeus.

38 §

Päätökset puoluetoimikunnan kokouksissa tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan mielipide, vaaleissa kuitenkin ratkaisee arpa.

Puoluetoimikunnan tehtävänä on sen lisäksi, mitä näissä säännöissä on erittäin määrätty,

1) huolehtia puoluekokousten ja puolueeneuvoston päätösten täytännöpanosta ja johtaa puolueen poliittista ja järjestöllistä toimintaa,

2) määritellä puolueen kanta kulloinkin esilletuleviin poliittisiin, järjestöllisiin ja taloudellisiin kysymyksiin, mikäli päätöksentekoa ei ole erikseen määrätty jollekin muulle puolue-elimelle,

3) johtaa puoluetoimistoa ja vastata juoksevien asioiden hoidosta sitä varten asetetuissa toimi- ja apuelimissä sekä valvoa puolueen varainhoitoa ja kirjanpitoa,

4) kantaa ja vastata puolueen puolesta kaikissa sitä koskevissa oikeus- ja hallintoasioissa,

5) valita sääntöjen edellyttämät puolueen nimenkirjoittajat,

6) päättää puoluelehden oikeuksien antamisesta ja peruuttamisesta,

7) julkaista ja kustantaa puolueen valistus- ja kasvatustyössä tarvittavaa ohjekirjallisuutta, lentolehtisiä, vaalijulisteita, teksti- ja kuvajulkaisuja, puhe-, lausunta- ja musiikkiesitysaineistoa, juhlamainoksia, esittelylehtisiä ynnä muita julkaisuja ja painotuotteita sekä päättää maksullisten vappu- ja puoluemerkkien levittämisestä,

8) tukea, avustaa ja ohjata puoluejärjestöjä, erityisesti piirijärjestöjä, kasvatus-, valistus- ja järjestötyön suorittamisessa,

9) laatia puolueeneuvoston kevätkokoukselle puolueen toimintakertomus ja tilinpäätös sekä puolueeneuvoston syyskokoukselle esitys puolueen talousarvioksi ja toimintasuunnitelmaksi,

10) esittää puolueen tilit, pöytäkirjat ja muut varainhoitoa tai hallintoa koskevat asiakirjat kahden kuukauden kuluessa kunkin kalenterivuoden päättymisestä puoluekokouksen valitseville tilintarkastajille ja tarkastuksen tapahduttua puolueeneuvostolle, sekä puoluekokousvuotena puoluekokoukselle,

11) vastata siitä, että varsinainen puoluekokous saa käsiteltäväkseen puolueen toimintakertomukset ja tilinpäätökset kuluneen puoluekokouskauden kultakin kalenterivuodelta sekä tilintarkastajien niistä antamat lausunnot,

12) valvoa puoluejärjestöjen, puoluetoimitsijain ja puoluevirkaillijain toimintaa ja huolehtia yhteishengen ja hyvän järjestyksen säilymisestä puolueen toimielimissä.

Puolueen nimen kirjoittaminen

Puolueen nimen kirjoittavat puoluetoimikunnan puheenjohtaja, mo-

lemmat varapuheenjohtajat, puoluesihteri ja enintään kaksi puoluetoimikunnan tehtävään valitsemaa puoluetoimiston toimihenkilöä, aina kaksi yhdessä.

Puolueen tilien tarkastus

41 §

Puolueen tilintarkastajina toimii kolme varsinaista tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa, jotka varsinainen puoluekokous valitsee seuraavaan varsinaiseen puoluekokoukseen asti. Tilintarkastajien puhevaltaa käyttää puolueen toimielimissä se, jonka varsinaiset tilintarkastajat ovat nimenneet puheenjohtajakseen.

Tilikausi on kalenterivuosi. Tilintarkastajien on vuosittain tarkastettava puolueen tilit ja taloudenhoito päättyneeltä kalenterivuodelta ja annettava niistä lausunto puolueen keuhkokukselle ja varsinaiselle puoluekokoukselle. Lausunto on jätettävä puoluetoimikunnalle heti vuosittain tarkastuksen päättyttyä. Tilintarkastajilla on oikeus suorittaa varsinaisten tilintarkastusten ohella puolueen hallinnon, kirjanpidon ja kassan valvontatarkastus, milloin he katsovat sen aiheelliseksi.

Puolueen lehdistö

42 §

Puolueen pää-äänänenkannattaja on puolueen Helsingissä ilmestyvä päivälehti. Maakunnallisten ja alueellisten puoluelehtien nimen ja ilmestymispaikan määräävät niitä kustantavat yritykset, Sitten kun asiassa on hankittu puoluetoimikunnan lausunto.

Puoluekokous voi puolueen keuhkokuksen tai puoluetoimikunnan esityksestä ottaa käsiteltäväkseen kysymyksen puolueen pää-äänänenkannattajan ja puolueen muiden lehtien toimittamisesta.

43 §

Puoluelehtiä kustantavat yritykset on velvoitettava etukäteen neuvottelemaan lehden päätoimittajan ottamista, ilmestymiskertojen lukumäärän muuttamista ja muista lehtien julkaisemista koskevista tärkeistä toimenpiteistä puoluetoimikunnan ja piiritoimikunnan valtuuttamien edusta-

jien kanssa, mikäli lehden asema puoluelehtenä halutaan säilyttää. Kustannusyrietykset on samoin ehdoin velvoitettava antamaan puoluetoimikunnalle sen pyytämät tiedot taloudellisesta asemastaan sekä alistamaan puoluetoimikunnalle lausunnon saamista varten suunnitelmat, jotka koskevat kiinteistöjen rakentamista, laajentamista tai luovutusta taikka muuta huomattavaa taloudellista hanketta.

Osallistuminen hallitukseen

44 §

Valmistelemaan hallitusneuvotteluihin liittyviä kysymyksiä nimeävät puoluetoimikunta ja puolueen eduskuntaryhmä toimikunnan, johon kuuluu puheenjohtajana puoluetoimikunnan puheenjohtaja ja kahdeksan muuta jäsentä, joista neljä valitsee puoluetoimikunta ja neljä puolueen eduskuntaryhmä. Tämän toimikunnan jäsenet edustavat puoluetta hallitusneuvottelijoina.

Puoluetoimikunta jättää hallitusneuvottelijoiden esityksen puoluetoimikunnan ja puolueen eduskuntaryhmän lausunnoilla lisättynä puolue-neuvostolle, joka lopullisesti päättää puolueen osallistumisesta hallitukseen, määrittelee puolueen kannan hallituksen ohjelmaan ja hallituksen kokoonpanoon sekä paikkajakoon hallituksessa ja nimeää puolueen ehdokkaan hallituksen muodostajaksi sekä puolueen ehdokkaat valtioneuvoston jäseniksi. Puolueenuevosto voi siirtää puolueen osallistumista hallitukseen koskevat kysymykset osaksi tai kokonaan puoluetoimikunnan päätettäväksi.

Puolueen eduskuntaryhmä

45 §

Puolueeseen kuuluvat kansanedustajat muodostavat Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän, jota näissä säännöissä kutsutaan puolueen eduskuntaryhmäksi.

Puolueen eduskuntaryhmän sääntöjen muuttamista koskevat asiat käsitellään valmistavasti asiantuntijaryhmässä, johon kuuluu vähintään kaksi eduskuntaryhmän ja yhtä monta puoluetoimikunnan keskuudestaan valitsemaa jäsentä.

Puolueen eduskuntaryhmän kultakin kalenterivuodelta puolueenuevostolle esittämä toimintakertomus käsitellään sääntömääräisenä asiana puolueenuevoston kevätkokouksessa ja varsinaisessa puoluekokouksessa.

46 §

Puolueen sääntöjen muuttamisesta tai puolueen purkamisesta voidaan päättää varsinaisessa puoluekokouksessa, jos sitä koskeva esitys on tehty näiden sääntöjen määräämällä tavalla ja vähintään 2/3 puoluekokouksen äänivaltaisista osanottajista päätöstä kannattaa.

47 §

Jos puolue purkautuu tai lakkautetaan, on puolueen varat puoluekokouksen päätöksen mukaisesti käytettävä puolueen päämääriä edistäviin tarkoituksiin.

48 §

Niissä kohdin, joista näissä säännöissä ei ole määräystä, noudatetaan yhdistys- ja puoluelakia.

Liite nro 14

SISÄPOLIITTINEN JULKILAUSUMA

Maatamme on kohdannut sotien jälkeisen ajan vakavin taloudellinen lama. Sen seurauksena työttömyys on noussut ennätysmäisen korkeaksi.

Taloudellinen kriisi on vaikeuttanut olennaisesti yhteiskunnallisen uudistuspolitiikan jatkamista. Se on nostattanut poliittisen taantumuksen, joka vaikeuttaa johdonmukaisen talous- ja yhteiskuntapolitiikan harjoittamista. Työnantajien suhtautuminen on muuttunut entistä kielteisemmäksi työntekijäin olojen parantamiseen ja työpaikkojen säilyttämiseen.

Saavutukset

Poliittisten olojen epävakaisuudesta huolimatta työväenliikkeen ponnisteluin on viime vuosina saavutettu merkittäviä tuloksia. Peruskoulu on nyt toteutettu koko maassa ja ammattikoulutusta on voimakkaasti laajennettu. Aikuiskoulutuksen kehittämisen suuntaviivoista on valtioneuvosto tehnyt periaatepäätöksen. Kansanterveysjärjestelmää laajennetaan.

Asuntorakentaminen on ollut ennätysmäistä, ja asumistukea on laajennettu. Lasten päivähoitomahdollisuudet ovat parantuneet. Eläkkeiden ostovoima on vahvistunut. Työsuojelun toteuttamisella ja muilla toimenpiteillä on parannettu työntekijäin asemaa.

Nämä ja muut uudistukset ovat parantaneet kansalaisten, erityisesti vähävaraisten perusturvallisuutta ja toimeentuloa. Nykyisen hallituksen johdonmukainen talouspolitiikka alkaa tuottaa tuloksia. Ulkomainen velkaantumiskierre on pysäytetty. Korkea inflaatio on saatu asettumaan kansainväliselle keskitasolle. Kansainvälinen kilpailukyky on huomattavasti parantunut. Hallituksen toimenpitein kotitalouksien ostovoima on vaikeuksista huolimatta voitu turvata. Verotusta on kevennetty.

Työttömyys torjuttava

Epäkohdista pahin, työttömyys, odottaa kuitenkin vielä ratkaisuaan. Sosiaalidemokraattinen puoluekokous edellyttää, että työllisyyden parantaminen asetetaan politiikan tärkeimmäksi päämääräksi, jota toteuttamaan yhteiskunnan kaikinpuolinen kehittäminen on mukautettava. Lähtökohtana on periaate, että kaikilla suomalaisilla on oikeus työhön. Erityisesti nuorisolle on turvattava mahdollisuus työhön tai mielekkääseen koulutukseen.

Lama on voitettavissa. Tämä vaatii kansainvälistä yhteistyötä sekä pitkäaikaista ja määrätietoista kansallista ponnistelua. SDP kutsuu kaikki edistyskelliset voimat tähän ponnistukseen ja sen vaatimiin uudistuksiin.

Tavoitteeksi on asetettava kansallisten voimavarojen kannalta oikein mitoitettu taloudellinen kasvu ja eteneminen kohti täystyöllisyyttä. Tuotannon rakennetta on määrätietoisesti kehitettävä vastaamaan kansainvälisen kysynnän kehityssuuntia. Vientiponnistuksia perinteisillä ja uusilla markkinoilla on voimakkaasti tehostettava.

Talouspolitiikassa on edelleen pyrittävä turvaamaan kansainvälinen kilpailukyky pitämällä kustannuskehitys kurissa. Kotimaisen kysynnän ylläpitämiseksi on turvattava kotitalouksien ostovoima, mikä tapahtuu parhaiten inflaatiota hillitsevällä hintapolitiikalla sekä maltillisten tuloratkaisujen ja niitä tukevien valtion toimenpiteiden avulla. Verotuksen kiristäminen on torjuttava ja veronalennukset suunnattava erityisesti pieni- ja keskituloisille palkansaaajille. Verorikosten selvittelyä tulee jatkaa ja veronkiertomahdollisuudet poistaa.

Sosiaalidemokraattinen puoluekokous edellyttää, että työllisyyden parantamiseksi ryhdytään uusiin elvytystoimiin. Jotta toivottava työllisyysvaikutus voitaisiin saavuttaa inflaatiota kiihdyttämättä, on rajoitustoimet ohjattava sellaisiin julkisiin investointeihin, jotka vähiten lisäävät valtion tai kuntien menoja. Etusija on annettava energian säästöninvestoinneille,

kilpailukykyä tukeville perusinvestoinneille sekä suunniteltujen, välttämättömien hankkeiden aientamiselle. Vesihuolto- ja vesiensuojeluinvestointeja sekä asuntojen ja julkisen rakennuskannan peruskorjausta ja saneerausta on lisättävä.

Teollisuus- ja kasvukeskusten elpyminen on koko maassa tarpeellista taloudellisen kehityksen saamiseksi liikkeelle ja työllisyyden parantamiseksi, minkä vuoksi on harjoitettava aluepolitiikkaa, jossa tasapuolisesti otetaan huomioon eri alueiden erilaiset ongelmat.

Nuorisotyöttömyyden torjuntaan on ohjattava lisärahoitusta. On vaikuttettava maastamuuton syihin. Vanhempainlomaa on pidennettävä. Koulutusmahdollisuuksia on lisättävä. Eläkkeelle siirtyminen on tehtävä nykyistä joustavammaksi erityisesti raskailla ja terveydelle vaarallisilla työaloilla. Työajan lyhentämisen ja sisällön kehittämisen tarjoamat työllisyyttä edistävät vaikutukset on selvitettävä. Julkista palvelutuotantoa on ylläpidettävä ja kehitettävä.

Taloudellista kehitystä ja työllisyyttä ei voi jättää vain markkinavoimien varaan. Oikeiston ohjelman toteuttaminen merkitsisi kapitalismin vahvistamista palkansaajien ja vähävaraisten kansalaisten kustannuksella.

Taloudelliseen kansanvaltaan

Puoluekokous toteaa, että voimavarojen suunnitelmallinen ja tarkoituksenmukainen käyttö voidaan turvata vain laajentamalla kansanvaltaa. Taloudellista lainsäädäntötyötä on helpotettava toteuttamalla valtiosääntöuudistus. Yhteiskunnan osuutta tärkeimpien luonnonvarojen ja niistä jaostavan teollisuuden hallinnassa on vahvistettava. Raha- ja luottolaitosten hallinto on kansanvaltaistettava.

Taloudellisen kansanvallan laajentamiseen liittyen on turvattava työntekijöiden vaikutus- ja osallistumismahdollisuudet. Yritystoiminnassa syntyvän varallisuuden ja siihen perustuvan päätäntävällän jakamiseksi nykyistä tasaisemmin on toteutettava palkansaajarahastot. Yritysdemokratiaa uudistuksen toteuttamisessa on lain ja sen toimeenpanosta saatavien kokemusten pohjalta laajennettava työntekijäin ja toimihenkilöitten osallistumista päätöksentekoon yrityksessä.

Uudistuspolitiikkaa jatkettava

Sosialidemokraattinen puoluekokous edellyttää, että yhteiskunnallista uudistustyötä jatketaan toimeentuloturvan ja elämisen laadun parantamiseksi.

Lapsiperheiden asema on turvattava lisäämällä päivähoitopaikkoja, vahvistamalla asumistukea ja korottamalla lapsilisää. Perheiden, erityisesti lasten ja vanhusten elinympäristön muuttaminen turvalliseksi ja tasapainoiseksi edellyttää entistä suunnitelmallisempaa rakentamista yhteiskunnan ohjauksessa.

Laajamittainen keskiasteen koulutuksen uudistus on toteutettava eduskunnan hyväksymien suuntaviivojen mukaisesti yhtenäiskouluperiaatetta korostaen. Yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus edellyttää aikuiskoulutuksen uudistamista ja tehostamista. Työelämän uudistamista on jatkettava yritysdemokratiaa ja työsuojelua kehittämällä sekä vahvistamalla työsuojeluturvaa. Viimeaikaiset pyrkimykset rajoittaa työsuojelun tehostamisen edellytyksiä on yhdessä ammattiyhdistysliikkeen kanssa torjuttava.

Poliittinen yhteistyö

Maamme taloudellisten vaikeuksien voittaminen ja uudistuspolitiikan jatkaminen edellyttää laajaa yhteistoimintaa poliittisten puolueiden ja eturyhmien kesken. Puoluekokous katsoo, että työväenpuolueiden ja keskustan laajapohjainen hallitusyhteistyö turvaa parhaiten ulkopoliittamme jatkuvuuden ja pitkäjänteisen, kansan suuren enemmistön etujen mukaisen uudistuspolitiikan.

Porvarillinen hallitusvaihtoehto merkitsisi luopumista tasa-arvotavoitteesta, tietäisi siirtymistä poliittiseen epävakaisuuteen, taloudelliseen epävarmuuteen ja henkiseen taantumaan. Sosialidemokraattinen puolue tahtoo estää oikeiston varaan rakentuvan hallitusvaihtoehdon syntymisen ja vaatii erityisesti keskustapuolueelta tähän kysymykseen selkeää vastausta.

Saavutettuun kokemukseen nojaten Sosialidemokraattinen puolue pitää hyödyllisenä jatkaa yhteistyötä SKP:n ja kansandemokraattisen liikkeen kanssa niissä käytännön uudistuspyrkimyksissä, joista itsenäiset osapuolet kulloinkin erikseen voivat sopia. Sosialidemokraattinen puolue ei pidä tavoiteltavana sitoa erilaisia aatteellisia ja yhteiskunnallisia näkemyksiä edustavia puolueita yhteisiin ohjelmiin.

Sosialidemokraattinen työväenliike

SDP:n 31. puoluekokous korostaa, että sosialidemokratian tavoitteiden toteuttamisessa on avainasemassa puoluejärjestöjen, koko sosialidemokraattisen järjestökentän ja muiden työväenjärjestöjen toiminnan tehostaminen. Koko puoluejäsenistöä ja palkansaajaväestöä puhutteleva

järjestötoiminta on sosialidemokratian voiman kasvun perusta.

Sosialidemokraattinen puolue tukee ammattiyhdistysliikettä ja sen toimintaa palkkatyöntekijöiden aseman parantamiseksi. SDP korostaa ammattiyhdistysliikkeen itsenäisyyttä sekä työntekijöiden ja toimihenkilöiden järjestäytyneiden toimintamahdollisuuksien laajentamista työpaikoilla. Työllisyyden parantaminen ja työelämän uudistaminen ovat sosialidemokraattisen työväenliikkeen ja ammattiyhdistysliikkeen tärkeimmät yhteiset tavoitteet.

Sosialidemokraatit toimivat määrätietoisesti edistysmielisen osuuskauppaliikkeen ja työväenliikkeen muiden taloudellisten laitosten aseman turvaamiseksi nykyisissä vaikeissa oloissa. Työväen urheiluliikkeen eheytyksen toteuttaminen sovittujen periaatteiden pohjalta on työväenurheilun, työväenliikkeen ja yhtenäisen sosialidemokratian etujen mukaista. Puoluekokous vetoaa työväenurheilun keskusjärjestöihin, seuroihin ja jäseniin, jotta ne toimisivat eheytyssuosituksen mukaisesti työväen urheilullisten voimien saattamiseksi yhteen.

Puoluekokous pitää erittäin merkittävänä, että lähiaikoina sosialidemokraattinen naisliike kokoontuu yhteiseen järjestöön ja yhteiseen kamppailuun sosialidemokratian tasa-arvotavoitteiden puolesta.

Sosialidemokraattisen nuoriso- ja varhaisnuorisotoiminnan, opiskelijaliikkeen sekä sivistys- ja kulttuuritoiminnan ja sosiaalisten palvelujärjestöjen toiminnan tehostaminen on sosialidemokraattisen työväenliikkeen yhteinen tehtävä, joka tarvitsee kaikkien sosialidemokraattien tuen.

SDP:n 31. puoluekokous vetoaa puolueen jäseniin ja kannattajiin: kootkaamme voimat yhteiseen ponnistukseen työn, toimeentulon ja kansanvallan puolesta.